

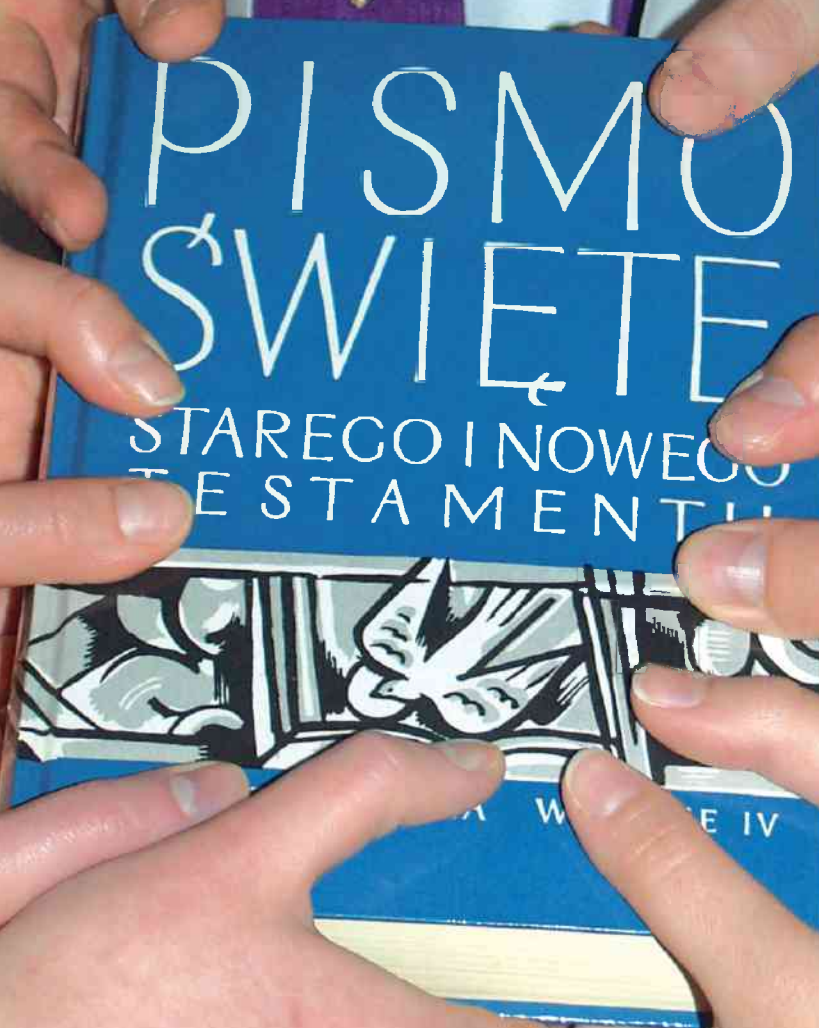
GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 14/2011 (2405) Rok LII 3.4.2011

Być bliżej Boga
– bliżej siebie – bliżej innych
– bliżej prawdy...

Czas na rekolekcje

Rekolekcje – IV Niedziela Wielkiego Postu

Niepełnosprawność sensoryczna

str. 3

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

PRZED BEATYFIKACJĄ SŁUGI BOŻEGO JANA PAWŁA II

ks. Tomasz Jaklewicz
(Gość Niedzielny)

O Człowieku mocnym wiarą

Miał ją wypisaną na twarzy, promieniowała z jego gestów, słów. Wiara była stanem jego życia, powietrzem, którym oddychał. Nie uciekajmy od pytań o naszą wiarę. Święci są i po to, by nas zawładnąć.

Wiara każdego człowieka ma w sobie coś unikatowego, dotyka sfery bardzo osobistej, wewnętrznej. A z drugiej strony wiara kształtuje postawy, wybory, słowa – decyduje o całym kierunku życia, więc jest widoczna. Wiara jest wpisana w powołanie księdza, biskupa, papieża. Pytamy więc i o wiarę Karola Wojtyły, o jej rozwój, o jego bycie uczniem, o modlitwę... Oczywiście Jan Paweł II był nauczycielem wiary. A jednak jego

słowa nigdy nie były tylko „urzędowym” nauczaniem. Była w nich moc osobistego świadectwa, całkowitego zawierzenia siebie Bogu. Tej siły jego wiary i modlitwy doświadczyliśmy być może najbardziej, gdy wołał „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze tej ziemi” w 1979 r. w Warszawie. Głosił całym sobą Boga, w którego wierzył. Słowem, gestem, całym swoim ciałem. Jego wiara jest pytaniem o naszą wiarę.

Człowiek: droga ucznia

Nadprzyrodzony dar wiary został zasiany w serce Karola Wojtyły 20 czerwca 1920 r. w chwili, kiedy przyjął chrzest w kościele parafialnym Ofiarowania NMP w Wadowicach. Wpływ na rozwój tego daru wywarł jego ojciec Karol Wojtyła (matka zmarła, gdy miał 9 lat). „Nieraz zdarzało mi się budzić w nocy i wtedy zastawałem mojego Ojca na kolanach... Ten przykład mojego Ojca był jakimś pierwszym domowym seminarium” – wyznał („Dar i tajemnica”).

Wiara przyszłego papieża kształtowała się i dojrzewała na drózkach Kalwarii Zebrzydowskiej. Stacje Maryjne przeplatają się tam ze stacjami Drogi Krzyżowej. Karol Wojtyła wielokrotnie wędrował drózkami Chrystusa i Jego Matki. Całe życie odprawiał w piątki Drogę Krzyżową, aż po tę pamiętną w ostatni Wielki Piątek, przytulony do krucyfiksu. W Wadowicach był Karmel związany z postacią św. Rafała Kalinowskiego, gdzie, jak pisze Jan Paweł II, „chodzono do spowiedzi”. Mając 10 lat, tam przyjął szkaplerz, który nosił przez całe życie. Podczas okupacji czytywał się w klasykę mistyki karmelitańskiej – pisma św. Jana od Krzyża i św. Teresy z Avila.

W wierze Jana Pawła II ważne miejsce zajmowała pobożność maryjna. „Totus Tuus” – to zawołanie biskupie i papieskie jest początkiem modlitwy: „Jestem cały Twój i wszystko, co posiadam, należy do Ciebie. Ciebie przyjmuję we wszystkim, co moje. Daj mi swoje serce, Maryjo”. Te słowa pochodzą z „Traktatu o prawdziwym nabożeństwie do Najświętszej Maryi Panny” św. Ludwika Marii Grignion de Montfort. Papież wyznał, że ta książka pomogła mu zrozumieć, że nie tylko Maryja nas prowadzi do Chrystusa, ale i Chrystus prowadzi nas do swojej Matki. „Od dziecka słuchałem Godzinek”. Pobożność ludowa ukształtowała wiarę Jana Pawła II. Nigdy się jej nie wyparł, zawsze ją cenił.

Był wierny codziennemu rytmovi modlitw i praktyk religijnych: Msza św., brewiarz, medytacja, nawiedzenie Najświętszego Sakramentu, Różaniec, cotygodniowa spowiedź. Lubił pisać w kaplicy, modlił się przed podjęciem decyzji. Kard. Deskur: „On żył, modląc się. Kiedy był w kaplicy, słycać było, jak rozmawiał jakby z bliską osobą”. Kard. Dziwisz: „On był zakochany w Bogu”.

Kardynał Ratzinger w 1996 roku mówił w wywiadzie: „Osobista medytacja, dialog z Bogiem odgrywają decydującą rolę w jego życiu. Jest mężem Bożym, jego filozofia i teologia rodzi się w gruncie rzeczy w dialogu z Bogiem. Najgłębszym źródłem tego, co mówi, jest w tym, że każdego dnia rozmawia z Panem o wszystkich problemach świata”. W swoim testamentie Jan Paweł napisał po zamachu w 1981 roku: „tym głębiej czuję, że znajduję się całkowicie w Bożych Rękach”. Zakończył słowami Ukrzyżowanego: „W ręce Twoje, Panie, powierzam ducha mego”.

George Weigel: „Jego wiara nie jest jednym z aspektów jego osobowości czy jednym z wymiarów intelektu. Jego wiara jest Karolem Wojtyłą na najgłębszym poziomie jego bycia osobą”.

Nauczanie: musicie być mocni!

„Chrystus z pewnością pragnie wiary. Pragnie jej od człowieka i pragnie jej dla człowieka. Osobom szukającym u Niego cudu mówi: »wiara cię uzdrowiła«. (...) Jezus pragnie wzbudzać w ludziach wiarę. Pragnie, ażeby odpowiadali na słowo Ojca, ale pragnie tego zawsze z poszanowaniem godności człowieka, ponieważ w szukaniu wiary już ujawnia się pewna forma wiary i spełniony jest konieczny warunek do zbawienia” („Przekroczyć próg nadziei”).

„Wiara i rozum są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy. Sam Bóg zaszczepił w ludzkim sercu pragnienie poznania prawdy, którego ostatecznym celem jest poznanie Jego samego, aby człowiek – poznając Go i miłując – mógł dotrzeć także do pełnej prawdy o sobie” (encyklika *Fides et ratio*).

„Akt wiary jest najdonioślejszym wyborem w życiu człowieka; to w nim bowiem wolność dochodzi do pewności prawdy i postanawia w niej żyć” (tamże).

„To wiara przynagla rozum, aby przekraczał wszelkie bariery izolacji i nie wahał się ponosić ryzyka w poszukiwaniu wszystkiego, co piękne, dobre i prawdziwe. Wiara zatem staje się zdecydowanym i przekonującym obrońcą rozumu” (tamże).

ciąg dalszy na str. 9...

fot. J. Fedorowicz ©

Telegram z... przenikliwymi oczami

fol. P. Fedorowicz

Złyt często pamiętamy Jana Pawła II, i tylko jako bardzo starszego i schorowanego papieża, za pominięciem, iż Jego wędrówka do Domu Cjca, i na ołtarze, zaczęła się dużo wcześniej, w Jego i naszej młodości. Wówczas, kiedy nawet nie był jeszcze księdzem, i później, gdy był krakowskim biskupem i kardynałem, i papieżem, który chodząc w górach, pływał i jeździł na nartach. Świętości Jana Pawła II i patrzymy z uwagą w Jego nauczaniu, w słowach, jakie do nas kierował, pisał, w jego darze porwania tłumów, zawiązania i fnością i wiarą kolejnych pokoleń i narodów. W tym, że fascynował świat do

tego stopnia, iż – bez obrażania się – słuchał Jego nie tylko najbardziej nawet karcących nauk, bo udzielał ich z miłości do ludzi i Nauczyciela. Ale papież Włójła stał się świętym, był powołanym do świętości przez Cjca, także dlatego, że potrafił z wielką uwagą wsłuchiwać się w ludzkie słowa, że był prawdziwie ciekawym naszych poglądów i emocji. Włójła miał też, i to mógł już przynajmniej odczuć na sobie każdy z nas z osobna, i tłumy, którymi dane było go: potkać, darowiłiwego, przenikliwego: porwania. Ten człowiek umiał patrzeć ludziom, każdemu z iysię i zebranych wokół niego, całemu światu prosto w oczy. Ufnie, otwarcie, ale przez to i przenikliwie, zobowiązujać. Któż z nas – pokoleń Jego ziemskiego ponofikatu – nie: potkał iych oczu, patrzących tylko na Ciebie, z ciekawością obserwujących cię, liczących na cię, wierzących w cię. Trzeba nam i dzisiaj utrzymać ten wzrok świętego, i nie: puścić oczu. PO.

- PREMIER JUŻ CHCIAŁ WYJĄC WSZYSTKIE POLSKIE MYŚLI WŁÓJŁA NA OJCZYSTOŚĆ W OSTATNIEJ CHWILI KTOŚ MU POWIEDZIAŁ, ŻE TO NIE JEST ATAK NA KACZYŃSKIEGO, TYLKO NA KADDAFIĘGO...

rjs. Leszek Biernacki

ŚWIT ODYSEI

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Radość wbrew rozpaczom – str. 4
- | Czy mam czas na rekolekcje? – str. 5
- | Suche oczy Mitsuo – str. 6
- | Jan Paweł II odmienia oblicze Francji – str. 8
- | La Pologne en quelques nouvelles – str. 11
- | Nuklearne przypadki – str. 12

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

Rekolekcje - IV Niedziela Wielkiego Postu

Ks. Marian Zdzisław Stepulak

Niepełnosprawność sensoryczna

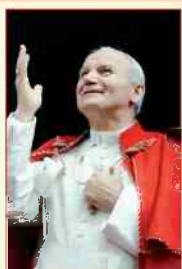
Wszyscy Ewangeliści wiele razy podkreślają zbawczą działalność Jezusa poprzez czynienie cudów. Jednym z nich było przywrócenie wzroku człowiekowi, niewidomemu od urodzenia. Uczniowie Mistrza byli przekonani, że niewidomy musiał ponieść karę za grzechy, stąd ich pytanie: Rabbi, kto zgrzeszył, że się urodził niewidomym – on czy jego rodzice? (Jg, 2). Nie mogli zrozumieć, że Jezus po to przyszedł na świat, aby zmienić pewne stereotypy, odrzucić wszelkie uprzedzenia i zabobony. To właśnie w takich trudnych sytuacjach, jak nieuleczalne choroby objawiały się Jego zbawcza moc. I to, co w świadomości ludzi wydawało się być nie do uleczenia, poprzez słowo Jezusa stawało się możliwe. Jak mógł się czuć człowiek, który odzyskał wzrok? Od urodzenia nie widział najbliższych osób, piękna wschodu i zachodu słońca, wspaniałej przyrody, roślin i kwiatów, widoku pustyni i jeziora. Nagle odzyskał podwójny wzrok. Wewnętrzny wzrok wiary i wzrok zewnętrzny.

Ten człowiek musiał stać się niestychanie szczęśliwym. Z pewnością dzielił się z innymi swoją radością, ale jednocześnie głośno głosił najważniejszą prawdę, że jego uzdrowiciel, Jezus Chrystus, jest prawdziwym Mesjaszem i Zbawicielem świata.

ciąg dalszy na str. 5

Pielgrzymka do Rzymu na beatyfikację Papieża Jana Pawła II

Pielgrzymka A - Wersja dłuższa 25 kwiecień – 2 maj 2011

Wyjazd autokarem 25-go kwietnia, w Poniedziałek Wielkanocny, o godz. 15.30 i powrót z Rzymu do Paryża w poniedziałek rano 2-go maja 2011 – kościół Wniebowzięcia NMP (Concorde) 263bis, rue Saint Honoré 75001 Paris.

Program Pielgrzymki: pielgrzymowanie do czterech Bazylik Wniebowziętych w Rzymie: San Pietro, San Paolo,

Santa Maria Maggiore i San Giovanni, zwiedzanie Rzymu, wyjazd na Monte Cassino, a przede wszystkim udział w Uroczystościach Beatyfikacyjnych w niedzielę 1-go maja 2011. Ilość miejsc ograniczona – według kolejności zgłoszeń.

Koszt Pielgrzymki 750 € – u plaity należy dokonać przy zgłoszeniu. Czeka należy u wystawiać na: Aumônerie Polonaise CCP 23 343 69 N Paris. W iych kosztach: noclegi, trzy posiłki dziennie, podróż, ubezpieczenie, u jazd na Monte Cassino.

Pielgrzymka B - Wersja krótka

29 kwiecień – 2 maj 2011

Wyjazd autokarem 29-go kwietnia, w piątek o godz. 19.00 i powrót z Rzymu do Paryża w poniedziałek 2-go maja 2011 – kościół Wniebowzięcia NMP (Concorde) 263bis, rue Saint Honoré 75001 Paris.

Program Pielgrzymki: pielgrzymowanie do czterech Bazylik Wniebowziętych w Rzymie: San Pietro, San Paolo, Santa Maria Maggiore w sobotę 30-go kwietnia. Całonocne czuwanie przed Uroczystościami Beatyfikacyjnymi w niedzielę 1-go maja 2011. Ilość miejsc ograniczona – według kolejności zgłoszeń.

Koszt Pielgrzymki 200 € – u plaity należy dokonać przy zgłoszeniu. Czeka należy u wystawiać na: Aumônerie Polonaise CCP 23 343 69 N Paris. W iych kosztach: podróż, ubezpieczenie, obiad w sobotę i w niedzielę, kosztta przemieszczania się w Rzymie.

Dodatkowe in forma, je: Polska Mi. ja Katolicka, 263 bis, rue St Honoré 75001 Paris. Tel.: 01 55 35 32 32, fax.: 01 42 96 19 89; e-mail: pmk@club-internet.fr

LITURGIA SŁOWA

IV Niedziela Wielkiego Postu, Rok A

PIERWSZE CZYTANIE 1 Sm 16,1b.6–7.10–13a

Czytanie z Pierwszej Księgi Samuela

Pan rzekł do Samuela: „Napełnij oliwą twój róg i idź: Posyłam cię do Jessego Betlejemity, gdyż między jego synami upatrzyłem sobie króla”. Kiedy przybyli, spostrzegł Eliaba i mówił: „Z pewnością przed Panem jest Jego pomazaniec”. Jednak Pan rzekł do Samuela: „Nie zważaj ani na jego wygląd, ani na wysoki wzrost, gdyż nie wybrałem go, nie tak bowiem człowiek widzi, jak widzi Bóg, bo człowiek patrzy na to, co widoczne dla oczu, Pan natomiast patrzy na serce”. I Jesse przedstawił Samuelowi siedmiu swoich synów, lecz Samuel oświadczył Jessemu: „Nie ich wybrał Pan”. Samuel więc zapytał Jessego: „Czy to już wszyscy młodzieńcy?”. Odrzekł: „Pozostał jeszcze najmniejszy, lecz on pasie owce”. Samuel powiedział do Jessego: „Poślij po niego i sprowadź tutaj, gdyż nie rozpoczniemy uczyty, dopóki on nie przyjdzie”. Postąpił więc i przyprowadzono go: był rudy, miał piękne oczy i pociągający wygląd. Pan rzekł: „Wstań i namaść go, to ten”. Wziął więc Samuel róg z oliwą i namaścił go pośrodku jego braci. Począwszy od tego dnia duch Pana opanował Dawida.

DRUGIE CZYTANIE

Ef 5, 8–14

Czytanie z Pierwszego Listu św. Pawła Apostoła do Efezjan

Bracia: Niegdyś byliście ciemnością, lecz teraz jesteście światłością w Panu: postępujcie jak dzieci światłości. Owocem bowiem światłości jest wszelka prawda i sprawiedliwość, i prawda. Badajcie, co jest miłe Panu. I nie miejcie udziału w bezowocnych czynach ciemności, a raczej piętnując, nawracajcie tamtych. O tym bowiem,

co u nich się dzieje po kryjomu, wstyd nawet mówić. Natomiast wszystkie te rzeczy piętnowane stają się jawne dzięki światłu, bo wszystko, co staje się jawne, jest światłem. Dlatego się mówi: „Zbudź się, o śpiący, i powstań z martwych, a zajaśnieje ci Chrystus”.

EWANGELIA

J 9,1.6–9.13–17.34–38

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Jezus przechodząc ujrzał pewnego człowieka, niewidomego od urodzenia. Splunął na ziemię, uczynił błoto ze śliny i nałożył je na oczy niewidomego, i rzekł do niego: „Idź, obmyj się w sadzawce Siloe”, co się tłumaczy: Postany. On więc odszedł, obmył się i wrócił widząc. A sąsiedzi i ci, którzy przedtem widywali go jako żebraka, mówili: „Czyż to nie jest ten, który siedzi i żebrze?”. Jedni twierdzili: „Tak, to jest ten”, a inni przeczyli: „Nie, jest tylko do tamtego podobny”. On zaś mówił: „To ja jestem”. Zaprowadzili więc tego człowieka, niedawno jeszcze niewidomego, do faryzeusów. A dnia tego, w którym Jezus uczynił błoto i otworzył mu oczy, był szabat. I znów faryzeusze pytali go o to, w jaki sposób przejrzał. Powiedział do nich: „Położył mi błoto na oczy, obmyłem się i widzę”. Niektórzy więc spośród faryzeusów rzekli: „Człowiek ten nie jest od Boga, bo nie zachowuje szabat”. Inni powiedzieli: „Ale w jaki sposób człowiek grzeszny może czynić takie znaki?”. I powstało wśród nich rozdrojenie. Ponownie więc zwrócili się do niewidomego: „A ty, co o Nim myślisz w związku z tym, że ci otworzył oczy?” Odpowiedział: „To jest prorok”. Na to dali mu taką odpowiedź: „Cały urodziłeś się w grzechach, a śmiesz nas pouczać?”. I precz go wyrzucili. Jezus usłyszał, że wyrzucili go precz, i spotkawszy go rzekł do niego: „Czy ty wierzysz w Syna Człowieczego?”. On odpowiedział: „A kóż to jest. Panie, abym w Niego uwierzył?”. Rzekł do niego Jezus: „Jest nim Ten, którego widzisz i który mówi do ciebie”. On zaś odpowiedział: „Wierzę, Panie!” i oddał Mu pokłon. □

Radość wbrew rozpacz

Ciesz się, Jerozolimo! Od tego radosnego okrzyku rozpoczyna się Liturgia IV Niedzieli Wielkiego Postu, zwanej Niedziela Laetare. Jej nazwa pochodzi od pierwszego słowa tacińskiej antyfony, którą Kościół tego dnia wyśpiewuje razem z wiernymi: *Raduj się Jerozolimo, zbierzcie się wszyscy, którzy ją mitujecie. Cieszcie się, wy, którzy byliście smutni, weselcie się i nasycąście u źródła waszej pociechy* (por. Iz 66, 10–11).

Nikt z nas by się nie spodziewał, że w czasie, kiedy rozważamy mękę i śmierć Chrystusa, kiedy uczestniczymy w nabożeństwach Drogi Krzyżowej i Gorzkich Żali, kiedy dokonujemy refleksji nad naszym życiem słuchając słów ojców rekolekcjonistów i przyjmując różne formy pokuty i umartwienia, Kościół będzie nam mówić o weselu i radości. Jednak w czasie Eucharystii słyszymy wyraźnie: *Cieszcie się! Weselcie się!* Liturgia jakby zawieszona powagą i smutek obrzędów pokutnych. Do radości zachęcają nas również śpiewy liturgiczne, ustawione przed otworem kwiaty, a także różowy (nie fioletowy) kolor szat liturgicznych.

Bóg, przez Swoje słowo i akcję liturgiczną Kościoła przychodzi do współczesnego człowieka z orędziem radości i pocieszenia w dość specyficznym jednak momencie – w momencie ciemności i rozpacz. Każdego

dnia jesteśmy bombardowani informacjami o akcji zbrojnej w Libii i o nowych statystykach dotyczących liczby ofiar trzęsienia ziemi i tsunami w Japonii. Nie jest nam do śmiechu, gdy terror i wojna drwią sobie z miłości, a my sami nie jesteśmy wolni od nienawiści, na dodatek ogarnięci trwogą o jutro. Pytamy, czy naprawdę możliwy jest powrót do źródła radości? Czy możliwy jest powrót z niewoli babilońskiej naszych czasów, zgotowanej ludziom przez ludzi, zgotowanej sobie przez własny grzech? Jest to możliwe! Przez kochające ręce Chrystusa, który widzi każdą tęgę, każde nasze cierpienie i zwątpienie. Przez krzyż, na którym wywyższono Syna Człowieczego, *aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne.*

Swą radość pragniemy odnaleźć z powrotu na proste drogi wytyczone przez Chrystusa. Trzeba Mu jednak najpierw zaufać, nawet, jeśli w dość wyjątkowy i na pozór bezskuteczny sposób będzie nam chciał przyjść z pomocą. W dzisiejszym fragmencie ewangelicznym nakłada na oczy niewidomego odrobinę błota powstałego z mieszaniny śliny i ziemi, a następnie nakazuje obmyć się w sadzawce. Zaawansowana medycyna XXI wieku rzadko

for. P.O.

potrafi przywrócić wzrok niewidomym, a co dopiero ta odrobina błota i kąpiel w sadzawce. Jednak błoto z dzisiejszej Ewangelii okazało się uzdrawiające, bo było narzędziem w ręku Chrystusa.

Dziwny mebel w kościele – konfesjonat – dla wielu już ludzi okazał się uzdrawiającą sadzawką Siloe. Nie, dlatego, że siadali w nim mądrzy kaptani, ale dlatego, że działa w nim moc samego Chrystusa. □

ks. Adam Galikowski

Czy mam czas na rekolekcje?

Albo inaczej mogę za pytać – czy są one nam jeszcze w ogóle potrzebne? Czym one są i co nam dają? Można oczywiście pójść, wystać swoje w kościele, ale można też być tam i zamyslić się nad tajemnicą Boga, i nad tajemnicą człowieka? Warto!

Warto, w czasie Wielkiego Postu zaplanować sobie trochę czasu na duchowe ćwiczenia. Zatrzymać się, choć na chwilę, i wysłuchać głosu miłosiernego Boga.

Przecież dla każdego z nas rekolekcje wielkopostne to czas szczególny, przeżywany w głębi własnego serca, czas, w którym... i tu właśnie musimy sobie odpowiedzieć sami, indywidualnie. Czy to jest czas mojej próby, czas życiowej lekcji, czas, kiedy choć na chwilę mogę stać się lepszy? A może jest to czas, kiedy wreszcie mam możliwość by zastanowić się nad sobą, nad swoją wątłą wiarą?

Nie jest łatwo, po godzinie spędzonej w kościele, po jednej nauce rekolekcyjnej, stać się od razu człowiekiem lepszym. Nie jest łatwo, po jednym dniu rekolekcji, zrewidować swoje zagmatwane życie... W ciągu tych chwil zadamy i duchowej refleksji ciężko jest błyskawicznie naprawić cały swój duchowy rozgardiasz. Ale to zupełnie wystarczy, by uwierzyć w Boga, by zobaczyć, że Króla wznoszą się ramiona, że tajemnica krzyża rozświetla mroki zła, a na nim życie śmiercią kona, lecz w tej Chrystusowej śmierci wieczność jest człowieka udziałem.

Rekolekcje dane są nam po to by spró-

bować wszystko wyprostować. Przynajmniej spróbować... To czas, kiedy każdorazowo (bo co roku) staram się stanąć o jeden stopień wyżej na drabinie. Na drabinie, która ma prowadzić, i prowadzi do Boga, prowadzi do prawdy, prowadzi do mego wnętrza. Często się tam wybieram, ale nie zawsze tą właśnie drogą. W czasie rekolekcji przemierzam drogę nawrócenia i oczyszczenia. Na tej drodze przemiany życia pomagają mi wspólne duchowe rozważania, nabożeństwa wielkopostne, bo wielu jest wówczas takich, którzy stają przed podobnymi wyborami jak ja. Poczucie więzi i jedności w wewnętrznych zmaganiach, w tym szalonym, pędzącym świecie, w którym cały czas dostrzega się jedynie dobra zewnątrz, kruche i przemijające jest bardzo ważne. Wiele razy, w ciągu tych rekolekcyjnych dni, coś we mnie winno umrzeć, a coś się rodzić na nowo.

Nie wiem, czy stanę krok wyżej na mojej życiowej drabinie, ale pewne jest, że reko-

lekcje to wyjątkowy czas, to czas, który zmusza mnie do myślenia. To czas, nie tylko na mądre słowa, które padają z kościelnej ambony, ale to czas, na wciąż rodzące się we mnie pytania i wątpliwości, ale to także czas mojej wewnętrznej odpowiedzi, na niekończącą się miłość Boga do człowieka, która sięga aż po krzyż. I... niech tak będzie.

Na koniec naszych rekolekcyjnych rozważań, pamiętajmy, by podziękować Bogu za to, że zaczerpnąłem z mądrości innych ludzi, z nauki ojca rekolekcyjnego, ze słów i gestów samego Boga, który szuka i wciąż na nowo otwiera nam swe serce. □

Ks. Tomasz Sokół

Niepełnosprawność sensoryczna

...ciąg dalszy ze str. 3

Niepełnosprawność sensoryczna odnosi się także do ludzi niedowidzących i niewidomych. Niepełnosprawność w ogólnym rozumieniu oznacza brak możliwości wykonania pewnej czynności, w tym przypadku chodzi o trudność wynikającą z braku zmysłu wzroku. Podstawową cechą funkcji poznawczych osób niewidomych, jest brak wrażeń wzrokowych. Taki stan można określić jako nieustanną noc bez żadnego światła. Poruszać się można jedynie po omacku, podczas gdy inni ludzie żyją w świetle słońca i

właśnie do nich dostosowane są cywilizacyjne warunki życia. Konsekwencją braku wzroku jest niekompletność spostrzeżeń. U ludzi niewidomych zatem występują tzw. wyobrażenia surrogatowe, które muszą powstać choćby dlatego, że osoby niewidome postępują się mową ludzi widzących, w której występuje wiele słów odnoszących się np. do cienia, światła, koloru, wielkości oraz lokalizacji przestrzennej (zob. T. Witkowski, *Rozumieć problemy osób niepełnosprawnych*, Warszawa 1993, s. 52 za T. Majewski, *Psychologia niewido-*

mych i niedowidzących, Warszawa 1983). Jednakże nie są w stanie w pełni doświadczyć otaczającej ich rzeczywistości: osób, przedmiotów, wydarzeń czy zjawisk. Uzdrawienie niewidomego od urodzenia było nie do przyjęcia przez faryzeuszów, stąd też chcieli się Jezusa pozbyć. Uzdrawiony człowiek w rozmowie z faryzeuszami oświadczył: W tym wszystkim to jest dziwne, że wy nie wiecie, skąd pochodzi, a mnie oczy otworzył. Wiemy, że Bóg zatwardziały grzeszników nie wystuchuje, natomiast Bóg wystuchuje każdego, kto jest dziełem Boga i pełni Jego wolę (J 9, 30-31).

Bóg wystuchuje wszystkich ludzi, chorych i zdrowych, żyjących bogobojnie i grzeszników. Oczekuje jedynie podjęcia wysiłku, aby odkryć w sobie Jego wolę, zmieniać na lepsze swoje życie poprzez wypełnianie Bożego prawa. Jezus każdemu daje szansę, nikogo nie potępia i nie tworzy rankingów świętości, ani rankingów grzeszników. Pragnie wszystkim otworzyć oczy, odzyskać utracony przez grzech wewnętrzny wzrok.

Bolączką naszych czasów jest to, że wielu ludzi utraciło wewnętrzny wzrok wiary. Równocześnie ludzie tacy mają doskonały wzrok „zewnątrzny”, a kiedy pojawiają się trudności z widzeniem, idą do okulisty. Dbają, czasami nawet w hipochondryczny sposób o swoje zdrowie. Chcą mieć wspaniały wzrok, wszystko doskonale spostrzegać. Tymczasem jest tak, że wszyscy potrzebujemy wewnętrznego uzdrowienia. Musimy zatem wolać do naszego Zbawiciela: Panie, spraw, abym przejrzał. Św. Jan przytacza słowa Jezusa skierowane wprawdzie do faryzeuszów, ale równie adekwatnie pasują one także i do nas: Gdybyście byli niewidomi, nie mielibyście grzechu, ale ponieważ mówicie: „Widzimy”, grzech wasz trwa nadal (J 9, 41). Otwórzmy zatem nasze oczy na uzdrawiającego Mistrza z Nazaretu, Syna Bożego, Jezusa Chrystusa. □

Ks. Marian Zdzisław Stepulak

Suche oczy Mitsuoko

Marek Brzeziński

Paryż. Piętnasta dzielnica. Cicha ulica umykająca milczkiem, chyłkiem przed zgiętkiem rue Vaugirard. To tutaj mieści się Akademia Kulinarna Le Cordon Bleu. Fikuśne kanapeczki, szampan perli się w kieliszkach. Szefowie najlepszych restau-

racji Francji i okolic w wysokich czapach uśmiechają się dobrotliwie do studentów, którzy skończyli kolejny etap nauki trudnej sztuki gotowania – tej z najwyższej półki.

Nagle wśród stojących dookoła mnie ludzi robi się kocioł, wir, powietrzna trąba. To Mitsuoko. Przez wiele tygodni dzieliliśmy marmurowy stół ucząc się przygotowania kurczaka po burgundzku czy marsylskiej zupy rybnej. Rzucą się na szyję, w łapkę wciska kawałek papieru z adresem e-mailowym. Mitsuoko wygląda jak Japonka z filmów Kurosawy, tylko kimona jej brakuje. No i może ta grzywka zamiast czarnego warkocza zawiniętego w węzeł. Mitsuoko wraca do Japonii. Nie będzie się z nami już dalej uczyła. Jej rodzice i cała rodzina mieszkają w kurorcie, który tsunami zdrapała z mapy świata jednym pociągnięciem rozwścieczonej fali. Mitsuoko ma suche oczy, gdy o tym mówi, ale spod grubej warstwy pudru pokrywającej jej buzię wypetza kaszmir policzków. Jest przejęta. Dostała dyplom w Le Cordon Bleu, ale nie wie co zastanie tam, na miejscu. Także specjaliści od trzęsień ziemi gubią się w domystach, co będzie dalej. Japończycy nauczyli się budować swoje domy tak by nie rozpadały się jak betonowe karty, grzebiące pod swym ciężarem tysiące istnień

Z KRAJU

- Polska nie weźmie udziału w operacji w Libii. Możemy się zaangażować jedynie w akcję humanitarną – stwierdził premier Tusk. Decyzję rządu chwali większość polityków, jednak eksperci mają wątpliwości. Sprawy północnej Afryki mogą się stać jednym z głównych tematów polskiej prezydencji w UE, która zacznie się w lipcu tego roku.
- 11 kwietnia prezydenci Polski i Rosji spotkają się w Smoleńsku i w Katyniu.
- Prezydent Stanów Zjednoczonych Obama przybędzie 27 maja po raz pierwszy z oficjalną wizytą do Polski.
- Prezes PiS Jarosław Kaczyński otworzy 12 kwietnia w Brukseli wystawę poświęconą ubiegłorocznej katastrofie smoleńskiej.
- Polskie śledztwo smoleńskie utknęło. Biegli nie mogą wydać ekspertyzy bez zbadania rejestratorów z Tu-154. Skrzynki są w Moskwie, a Rosjanie milczą...
- PO nie chce wiedzieć, na czyje polecenie straż miejska gasiła znicze na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie. Informacji w tej sprawie zażądali wczoraj radni PiS. Wyświetlili filmik nakręcony w nocy z 10 na 11 marca przy Pałacu Prezydenckim. Widać na nim, że służby miejskie gaszą postawione tam znicze i wyrzucają je do worków ze śmieciami.
- PO mogłaby liczyć na 36,7% poparcia, a PiS na 24,9% – wynika z sondażu Instytutu Homo Homini. W parlamencie znalazłoby się także SLD, na który chce głosować 17% badanych (spadek o 0,8 pkt.%), oraz PSL, które w sondażu uzyskało 8,3% poparcia (wzrost o 0,9 pkt.%).
- Pielęgniarki okupowały Sejm, domagając się wprowadzenia zakazu zatrudniania ich w szpitalach na podstawie tzw. kontraktów, a nie etatów.
- Postawie rządzącej koalicji przegłosowali, że samorząd zaptaci za długi placówki albo będzie musiał ją przekształcić w spółkę. Publiczne szpitale będą mogły pobierać opłaty za usługi wykonywane poza kontraktem.
- Wpis Prezydenta RP Komorowskiego do księgi kondolencyjnej w ambasadzie Japonii, wyrażający współczucie Polaków dla narodu dotkniętego dramatem, przyćmił dotychczasowe jego wpadki i wywołał lawinę kpin. Błędy ortograficzne pierwi dostrzegli internauci. Skany wpisu, w powiększeniu, szybko znalazły się w sieci. I cała Polska mogła przeczytać: „Jednoczymy się w imieniu całej Polski z narodem Japonii w bulu i w nadziei na pokonanie skutków katastrofy”. Posypały się drwiny z „prawdziwego wykształciucha” i „Wielkiego Językoznawcy z Budy Ruskiej”.
- „Bul” – Komorowski po raz pierwszy użył weta i zakwestionował projekt powołania Akademii Lotniczej w Dęblinie.
- Warszawski sąd okręgowy zakończył proces gen. Kiszczaka, sądownego po raz czwarty przez sąd I instancji za przyczynienie się do śmierci 9 górników z kopalni „Wujek” w 1981 r.
- Historycy: Andrzej Chojnowski, Antoni Dudek, Andrzej Friszke, Andrzej Paczkowski i Tadeusz Wolsza zostali wybrani przez Sejm do Rady IPN. Przed głosowaniem poseł PiS Ryszard Terlecki pytał, czy kandydatów sprawdzano pod kątem pracy w cenzurze PRL i czy nie współpracują oni z obecnymi służbami RP. Marszałek Sejmu Schetyna odparł, że nawet gdyby posiadał taką wiedzę, to jest ona ściśle tajna i nie mógłby się nią podzielić. Wobec tego postawie PiS nie głosowali.
- Grupa pisarzy poparła w liście otwartym poetę Jarosława Marka Rymkiewicza w jego sądowym sporze z Agorą s.a., wydawcą m.in. „Gazety Wyborczej”. Agora s.a. żąda od Rymkiewicza przeprosin i 10 tys. zł na cel charytatywny. Naraził się on im słowami o tym, że redaktorzy „GW” są „duchowymi spadkobiercami Komunistycznej Partii Polski”. Sprawa Agora kontra Jarosław Marek Rymkiewicz przyciągnęła do warszawskiego sądu tłumy.
- Rozsypią się? Partia Polska Jest Najważniejsza zerwała współpracę z Adamem Bielanem.
- Zamknęliśmy przedostatni rozdział reformy armii – powiedział minister obrony narodowej Klich podczas odprawy kadry MON i Sił Zbrojnych. Jako, że to rozdział „przedostatni”, pocieszające jest przynajmniej, że nasza armia jeszcze istnieje...
- Kilkuset młodych ludzi maszerowało ulicami Lublina, domagając się legalizacji marihuany. W marszu wziął udział lider Ruchu Poparcia Janusz Palikota.
- Białostocki sąd wnioskuje do Instytutu Pamięi Narodowej, by w procesie lustracyjnym postać Lewicy Eugeniusza Czykwińskiego, wystąpił o uchylenie parlamentarzysty immunitetu. Proces miał zakończyć się już w ubiegłym roku, ale najpierw z powodu długiego zwolnienia lekarskiego jednej sędziny, a obecnie urlopu macierzyńskiego drugiej, od kilku miesięcy terminy rozpraw nie były wyznaczane. W ocenie sądu odpowiedzialność za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, jest odpowiedzialnością karną w rozumieniu art. 42 Konstytucji RP, co oznacza, że pociągnięcie do odpowiedzialności karnej osób chronionych immunitetem (w tym postów), wymaga uchylenia tego immunitetu.
- W założeniach do projektu nowej ustawy o cudzoziemcach planowane jest objęcie abolicją cudzoziemców, przebywających w Polsce od grudnia 2007 r.
- Prawie połowa Polaków (43%) ocenia stosunki polsko-rosyjskie, jako przeciętne, 42% uważa, że są one złe, a tylko jedna ósma (12%) ankietowanych określa je, jako dobre.
- Andrzej Wajda został odznaczony Orderem Orła Białego przez prezydenta Komorowskiego.
- Budowę pomnika wolności słowa przed dawnym budynkiem cenzury przy ulicy Mysiej w Warszawie zaproponował prezydent Komorowski. A może tak pomnik wolności w ortografii? □

ludzkich. Gdyby trzęsienie ziemi o tej sile wydarzyło się w Polsce, to na obszarze całej Rzeczypospolitej pozostałyby tylko ruiny. Japończycy nie tylko świetnie wiedzą jak budować domy, ale także szkolą, od przedszkolaków, jak postępować w przypadku trzęsienia ziemi. Mało kto zdaje sobie sprawę oglądając japońskie filmy, do jakiego stopnia japońska architektura uczulona na sejsmiczne katastrofy odbija się na psychice człowieka. Dla Niemca intymność, to grube mury gwarantujące odcięcie się od głośów sąsiada. Tak budowano w okolicach Braszow w Rumunii, gdzie osiedlali się Niemcy. Dla Japończyka, który ma sąsiada za cieniutką ścianką z papieru, intymność to nie brak dźwięku, ale widoku. Jemu nie przeszkadza sąsiad grający na pianinie, podniesiony głos sąsiadki, czy płacz dziecka – gdyby ich zobaczył – sąsiada, sąsiadkę i dziecko, wtedy czułby, że jego prywatność jest zdeptana. Bo Japonia, to inny świat. Rowy tektoniczne, które czają się w jej pobliżu, płyty tektoniczne przesuwane się – raz jedna jest nad drugą, potem ta pierwsza jest pod spodem, a obydwie starają się „wpetznąć” pod Wyspy Japońskie. To co się dzieje w otchłaniach 9 tysięcy metrów pod powierzchnią oceanu (czyli gdyby odwrócić Mont Everest do góry nogami to by utonął w morzu), to wszystko sprawiło, że Japończycy są przygotowani na trzęsienie ziemi o wielkiej sile. Na tsunami też. Tyle tylko, czy na wyzwania rzucone przez żywioły, przez przyrodę przy-

gotowana jest także wymyślona przez człowieka technologia? Japońskie domki z papieru nie rozsypią się, tak jak w specjalny sposób budowane blokowiska. Ale elektrownie atomowe na brzegu morza? Jasne, że tam jest najprościej o wodę chłodzącą reaktory, lecz co zrobić, gdy ta woda przestaje być pompowana, bo siada cała infrastruktura? Można mieć ogrzewanie na gaz, ale jak prąd wysiadzie, który ten gazowy piecyk uruchamia, to w domu zimno, że psi wyją. Czyli jednak ten kubet z węglem wystarczy? I czy każdy o tym pamiętać będzie, że takie metody jak piec na węgiel istniały? Istotą rzeczy jest to by trudy życia upraszczać a nie je komplikować. I temu zdaje się służyć atom. Kolejne katastrofy w skali ogólnoswiatowej są wodą na młyn dla tych, którzy walczą o ochronę środowiska w najbardziej krystalicznej, nieskazitelnej, czyli nierealnej formie. To są ci, którzy we Francji krzyczą, że nie należy budować wiatraków produkujących energię, bo te szpecą krajobraz. Jasne, że jak ktoś chce wybudować, a takie plany istnieją, wiatraki w pobliżu jednego z „cudów świata”, klasztoru na Mont Saint Michel, to do protestów sami byśmy się dotoczyli. Ale 100 kilometrów dalej, skąd nie widać wieży tego mitycznego klasztoru? Szefowa „Arevy”, firmy będącej monopolistą w dziedzinie atomistyki, powiada rzeczy słuszne i te pod publiczność, zgodne z jej sposobem widzenia nuklearnego świata.

ciąg dalszy na str. 8...

ZE ŚWIATA

- Dniem liturgicznego wspomnienia papieża Polaka, błogosławionego Jana Pawła II będzie 22 października.
- Włochy wygrały z orzeczeniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, sprzeciwiającym się obecności krzyży w szkołach. Wielka Izba Trybunału 15 głosami za i przy 2 głosach sprzeciwu ostatecznie uznała, że wieszanie krzyży w szkołach nie stanowi naruszenia prawa do wolności ani nie jest elementem „indoktrynacji”.
- Marta Kaczyńska, córka tragicznie zmarłej pary prezydenckiej, i kardynał Francis George, abp Chicago, objęli honorowy patronat nad obchodami pierwszej rocznicy katastrofy smoleńskiej w Chicago.
- Państwa sprzymierzone przeciw libijskiemu dyktatorowi Muammarowi Kaddafiemu, po osiągnięciu założonych celów, realizują kolejne etapy interwencji zbrojnej. Wyklucza się jednak interwencję lądową. Siły Zachodu wstrzymały atak wojsk libijskiego reżimu na stanowiska powstańców w Benghazi. Koordynację akcji ma przejąć NATO.
- Szef niemieckiej dyplomacji Westerwelle odrzucił sugestie, że stanowisko Niemiec w sprawie interwencji wojskowej w Libii jest odosobnione. Wskazał on, że także Polska nie zamierza wziąć udziału w akcji zbrojnej przeciw Kaddafiemu. Przynajmniej wiadomo, z kim Polska trzyma. Główne siły interwencyjne stanowią Francja, Wielka Brytania, USA, Kanada i Włochy.
- Tymczasem prezydent Rosji Miedwiediew krytykuje premiera Putina za jego ostre potępienie interwencji w Libii. Wg prezydenta używanie takich określeń, jak „wyprowadzenie krzyżowa” jest niedopuszczalne.
- Ojciec św. Benedykt XVI modlił się o pokój oraz zgodę w Libii i zapewnił naród tego kraju o swej bliskości. Podczas spotkania z wiernymi w Watykanie papież zaapelował o zapewnienie ludności pomocy humanitarnej.
- Włochy zamroziły majątek przywódcy Libii Kaddafiego i podmiotów libijskich wartości 6–7 mld euro.
- Głosujący w Egipcie w referendum zdecydowanie

poparli zmiany w konstytucji. Aż 77% było, „za”, choć frekwencja wyniosła zaledwie 41%.

- W Syrii demonstranci domagający się wolności i walki z korupcją podpalili siedzibę rządzącej w kraju Partii Baas, sąd i dwa inne budynki.
- Prezydent Algierii Buteflika oświadczył, że pierwszym krokiem w kierunku reform politycznych w kraju było zniesienie stanu wyjątkowego i zapowiada kolejne reformy.
- 52 osoby zostały zabite, a 126 odniosło obrażenia, po otwarciu ognia do manifestantów w stolicy Jemenu Sanie.
- Prezydent Białorusi otrzymał od Ukrainy zaproszenie na obchody 25. rocznicy katastrofy w Czarnobylu i zamierza z niego skorzystać.
- Grupa białoruskich polityków opozycyjnych wezwwała do bojkotu przyszłorocznych wyborów parlamentarnych. Politycy ci wydali również odezwę z apelem o bierny opór wobec władz.
- Prokuratura Generalna Ukrainy uchyliła zakaz opuszczania miejsca zamieszkania wydany w grudniu wobec byłej premier Tymoszenko i zezwoliła jej na wyjazd z kraju.
- 51% mieszkańców Ukrainy popartoby obecnie w referendum niepodległość kraju, a 47% chciałoby, by wciąż istniał rozwiązany 20 lat temu ZSRR.
- Nowy rząd Irlandii chce zalegalizować małżeństwa osób tej samej płci i odebrać Kościołowi część szkół podstawowych. Nowy premier Irlandii Kenny przedstawił niedawno program swego rządu złożonego z centroprawicowej Fine Gael i z Partii Pracy. Oprócz reformy systemu wyborczego i ograniczenia kadencji prezydenta do pięciu lat zapowiedział też legalizację małżeństw homoseksualnych.
- Premier Japonii zapewnił, że sytuacja w uszkodzonej elektrowni atomowej Fukushima I poprawia się. Jednak po tych słowach doszło do pogorszenia sytuacji i ewakuacji pracowników.
- Dziesiątki tysięcy Tybetańczyków żyjących na uchodźstwie wybierało nowego przywódcę politycznego po rezygnacji Dalajlamy XIV.

- Partia Socjalistyczna pokonała rządzącą we Francji centroprawicę, wygrywając pierwszą turę wyborów kantonalnych. Głosowało około 45% wyborców. Socjaliści zdobyli w skali kraju blisko 25% głosów, wyprzedzając rządzącą Unię na Rzeczu Ludowym (UMP) prezydenta Sarkozy'ego z dorobkiem około 16%. Trzecie miejsca zajął Front Narodowy pod wodzą Marine Le Pen – 15%.
- Chadecka CDU wygrała wybory we wschodniemieckim landzie Saksonia. Wszystko wskazuje jednak na to, że chadecy nadal będą rządzić w tym landzie w koalicji z SPD.
- Polscy żołnierze w Afganistanie wykryli kolejny magazyn materiałów wybuchowych służących do produkcji min pułapek i zatrzymali 21 osób podejrzewanych o działalność rebeliancką.
- Profesor Leszek Balcerowicz otrzymał w Moskwie tytuł doktora honoris causa Rosyjskiej Akademii Gospodarki Narodowej i Służby Państwowej przy prezydencie Federacji Rosyjskiej.
- Białoruski opozycyjny kandydat na prezydenta Michalewicz wystąpił o azyl w Czechach.
- Trzej europosłowie zostali złapani na gorącym uczynku podczas dziennikarskiej prowokacji. Zgłosili żądane przez dziennikarzy poprawki do regulacji finansowych w zamian za roczne wynagrodzenie 100 tys. euro na różne zlecenia, 12 tys. euro za pojedyncze lub też za oba rodzaje płatności od rzekomej firmy lobbystycznej. Złapani na gorącym uczynku to Strasser, austriacki chadek, były minister spraw wewnętrznych, Thaler, stoweński socjalista, były minister spraw zagranicznych i Severin, rumuński socjalista, były wicepremier i minister spraw zagranicznych.
- Były prezydent Izraela Kacaw został skazany przez sąd w Tel Awiwie na siedem lat więzienia za gwałt na podwładnej.
- Chińczycy masowo wykupują sól wierząc, że ochroni ich przed skutkami promieniowania radioaktywnego z Japonii. Rosjanie w tym samym celu wykupują... wódkę. □

Jan Paweł II odmienia oblicze Francji

Franciszek L. Ćwik

Jan Paweł II w czasie swego pontyfikatu odbył aż osiem podróży do Francji. Już w czasie pierwszej z nich, w 1980 r. zadał pytanie, którego wcześniej żaden z papieży, ani z francuskich hierarchów nie postawił: – Francjo, pierwsza córko Kościoła, czy jesteś wierna przyrzeczeniom złożonym podczas chrztu?

To pytanie było najważniejsze, twierdzi dr Reynald Secher, katolicki politolog i historyk. Od niego wszystko się zaczęło, tym bardziej, że Jan Paweł II kierował swoje przesłania przede wszystkim do francuskiej młodzieży, widząc w niej przyszłość naszego Kościoła. Uważa on, że od tego momentu katolicy zaczęli zadawać sobie pytania dotyczące wiary, a młodzież pogłębiała refleksję o jej miejscu w Kościele i roli, jaką powinna w nim odegrać. Widać było, że Papież trafia do serc młodych ludzi, którzy nie tylko potrafili stawiać się na spotkania z nim, ale zaczęli się organizować, tworząc szereg stowarzyszeń, organizacji, podejmując akcje charytatywne, wychodząc z misją szerzenia wiary wśród swoich zlaicyzowanych rówieśników.

– Młodzież usłuchała wezwania Papieża do nowej ewangelizacji, mówi ks. Thierry Anquetil prowadzący tzw. szkołę modlitwy dla młodzieży w diecezji Coutance-Avranchaise. Jego wezwanie: «Nie bójcie się wyjść na ulice i place, tak jak pierwsi apostołowie, którzy głosili Chrystusa i Dobrą Nowinę», wypowiedziane w 1993 r. w Denver podczas Światowych Dni Młodzieży, realizuje się w praktyce. Od kilku lat na francuskich ulicach można spotkać grupy młodych ludzi, którzy publicznie głoszą Ewangelię. Rozmawiają z przechodniami na temat wiary, śpiewają piosenki religijne. Owocem nauki Jana Pawła II jest we Francji rozwój tzw. szkół ewangelizacji, w których młodzież pogłębia wiarę i wiedzę, by skuteczniej nieść Dobrą Nowinę w miejscu swojego zamieszkania, pracy i zabawy. Obecnie istnieje we Francji dziesięć takich szkół, w których formację przeszło już ponad 2,5 tysiąca młodych ludzi. 34-letni architekt Raphaël Cornu-Thénard od piętnastu lat

nie przestaje ewangelizować. W 1995 r. powołał do życia w Boulogne-Billancourt, a później – w Paryżu, grupy «Modlitwy Abba». On też był w 2002 r. pomysłodawcą tzw. «Zgromadzenia Holywina», będącego chrześcijańską alternatywą dla pogańskiej Halloween. W roku 2006, we współpracy z ordynariuszem diecezji Fréjus-Toulon, ks. bp Dominique'em Rey'em, powołał do życia ruch «bezpśredniej ewangelizacji», Anuncio, którego członkowie głoszą Ewangelię nawet na plażach Morza Śródziemnego. Wyznaje, że «celem Anuncio jest oddanie energii i kompetencji młodych ludzi w służbę diecezji».

Dobrą Nowinę można przekazywać w różny sposób. Bracia Benjamin i Thomas Pouzin (28 i 26 lat), inspirowani nauką Jana Pawła II, stworzyli grupę Glorius, która od 2002 r. sprzedała już ponad 100 tys. płyt.

ciąg dalszy na str. 12...

fol. R. Szczerba

JASNA GÓRA | Ogólnopolskie dziękczynienie za beatyfikację Jana Pawła II odbędzie się w Polsce w czterech etapach. Główne uroczystości odbędą się na Jasnej Górze 26 sierpnia w uroczystość NMP Częstochowskiej. Poprzedzą je ogólnopolskie uroczystości dziękczynne 8 maja w Krakowie z okazji obchodów ku czci św. Stanisława Bpa oraz 5 czerwca w Warszawie z okazji Dnia Dziękczynienia. Ostatnim etapem dziękczynienia będzie miał miejsce w Przemyślu 16 października, w rocznicę wyboru Jana Pawła II na Stolicę Piotrową.

WARSZAWA | Jeszcze dwa, trzy lata potrwają prace nad opracowaniem *positio* w procesie beatyfikacyjnym kard. Stefana Wyszyńskiego – szacuje kard. Kazimierz Nycz. W tym roku przypada 30. rocznica śmierci Prymasa Tysiąclecia. *Positio* zawierać będzie rozbudowany, liczący kilkaset stron życiorys stugi Bożego napisany pod kątem udowodnienia heroicznego cnót, a także opracowane świadectwa o jego świętości zebrane w toku procesu diecezjalnego. Załączone zostaną także różnego rodzaju publikacje i dokumenty, które wyjaśnią różne aspekty życia kandydata na ołtarze. Główne uroczystości 30. rocznicy śmierci Prymasa Tysiąclecia odbędą się w dniach 27–28 maja w Warszawie.

EVRY-CORBEIL-ESSONNE | Wezwanie Zefiryna Giméneza – pierwszego cygańskiego błogostawionego – nosić będzie pierwsza parafia dla Cyganów we Francji, ustanowił ordynariusz podparyskiej diecezji Evry-Corbeil-Essonnes, bp Michel Dubost. Jej inauguracja odbyła się w Longpont-sur-Orge pod Paryżem. Ta pierwsza we Francji parafia skupiająca Cyganów otrzymała proboszcza i diakona, którzy jednak nie będą mieli stałego miejsca sprawowania liturgii. Stworzenie tej parafii jest symboliczne, oznacza bowiem „uznanie specyficznego miejsca Cyganów w diecezji”

– stwierdził bp Dubost. Informuje też, że stanowią oni „bardzo ruchliwą katolicką mniejszość”. Obecnie jedynie kilkanaście rodzin cygańskich jest związanych z parafiami terytorialnymi. Do nowo utworzonej parafii będą mogli należeć Cyganie mieszkający na terenie departamentu Essonne, prowadzący tam osiadły lub pótosiadły tryb życia. Zadaniem parafii będzie też „misja ewangelizacji tego ludu”.

KRAKÓW | Rok 2011 niesie z sobą m.in. rocznice: 175-lecie powstania w Paryżu „Domku Jańskiego”, czyli założenia Zgromadzenia Zmartwychwstańców oraz 125-lecie śmierci Sługi Bożego Ojca Piotra Semenki, współzałożyciela Zgromadzenia. W celebrację tych jubileuszów wpisano się międzynarodowe sympozjum naukowe, jakie odbyło się 15. marca 2011 r. w Centrum Resurrectionis w Krakowie, pod tytułem „Sługa Boży Ojciec Piotr Semenka CR i zmartwychwstańcza szkoła duchowości”. Ta konferencja naukowa została zorganizowana przez Polską Prowincję Zmartwychwstańców oraz Katedrę Duchowości Mediów i Relacji Społecznych Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w ramach cyklu „Duchowość klasztorów polskich: przekaz i komunikacja”.

Aktorka Małgorzata Kożuchowska, psycholog Julia Kuc i proboszcz parafii w Mikołajewicach, ks. kan. Franciszek Jaciubek otrzymali w Krakowie Medale św. Brata Alberta za rok 2010. Medale przyznawane są od 1997 ludziom szczególnie zasłużonym w niesieniu pomocy osobom niepełnosprawnym. Wręczenie medalu odbyło się 14 marca w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie w trakcie XI Ogólnopolskiego Festiwalu Twórczości Teatralno-Muzycznej Osób Niepełnosprawnych „Albertina”, organizowanego przez Fundację Anny Dymnej „Mimo Wszystko” i Fundację im. Brata Alberta. □

Suche oczy Mitsuoko

ciąg dalszy ze str. 7

Jej zdaniem wszystkie elektrownie we Francji są bezpieczne. Po pierwsze nie grozi im tsunami, co było powodem tragedii w Japonii. Po drugie francuskie elektrownie atomowe nie są wybudowane w terenach zagrożonych wstrząsami ziemi. Po trzecie – to są najnowsze reaktory, ostatniej generacji i nic im się nie może stać. Niemiecka kanclerz Angela Merkel nakazała zamknięcie najstarszych tamtejszych elektrowni atomowych. Zaprotestowała przeciwko temu lewicowa socjaldemokracja,

ale też krzyk podniosło prawicowe skrzydło, z którego wyrosła Merkel – chrześcijańscy demokraci. Francuzi, którzy swego czasu zbulwersowali bardzo ekologiczne Niemcy zapowiadając, że mają w nosie niemieckie obawy, i że będą kontynuowali swoją politykę budowy elektrowni atomowych, bo to jest bardziej przyjazne dla środowiska, tym razem twierdzą, że będą kontynuowali ten kierunek rozwoju energetyki, bo robią to w sposób najbardziej bezpieczny z możliwych. Co więcej, elektrownie atomowe to niezależnienie się w tej dziedzinie od kaprysów innych –

Rosji i świata arabskiego. Konflikt w Libii, w wyniku którego ceny ropy wystrzeliły w niebo niczym gejzery najlepiej pokazały, jak chwiejnym jest rynek tego typu paliw i jak wiele zależy na nim od widzimisie tych co z ropy i gazu ziemnego żyją. A zatem znaleźliśmy się w sytuacji „Paragrafu 22” – i tak źle i tak niedobrze. Ostrzeżeniem niech będzie fotografia dziewczyny, której wyschły ty. Ona już nie płacze – ona siedzi z twarzą ukrytą w dłoniach na tle ruin, jakie pozostały po japońskim kuracie nad brzegiem okrutnego morza. □

Marek Brzeziński

O Człowieku mocnym wiarą

ciąg dalszy ze str. 2

„Najcenniejszym darem, jaki Kościół może dać dzisiejszemu zagubionemu i niepokoju trawionemu światu, to ukształtować w nim chrześcijan, utwierdzonych w tym, co istotne, i radujących się w pokorze swoją wiarą” (adhortacja *Catechesi tradendae*). „Czy można odrzucić Chrystusa i wszystko to, co On wniósł w dzieje człowieka? Oczywiście, że można. Człowiek jest wolny. Człowiek może powiedzieć Bogu: nie. Człowiek może powiedzieć Chrystusowi: nie. Ale – pytanie zasadnicze: czy wolno? I w imię czego »wolno«? (...) Musicie być mocni! Musicie być mocni tą mocą, którą daje wiara! Musicie być mocni mocą wiary! Musicie być wierni! Dziś tej mocy bardziej wam potrzeba niż w jakiegokolwiek epoce dziejów (homilia na krakowskich Błoniach, 9.6.1979).

Moja odpowiedź

Jan Paweł II swoim świadectwem skłania nas do pytań o naszą wiarę. Czy traktuję Boga jak on – jako kogoś stale obecnego, żyjącego, z kim mogę rozmawiać o swoim życiu, o wszystkim? Modlitwa pokazuje prawdę o mojej wierze. Na ile jestem wierny rytmowi codziennej modlitwy: Msza św., adoracja, Różaniec, regularna spowiedź? Papież cenil ludową pobożność, nie wstydzil się jej, widział w niej bezcenne źródło życia duchowego. Czy mam ulubiony obraz, patrona, miejsce do modlitwy, sanktuarium? Czym karmi się moja wiara? Czy dbam o to, by być stale w kontakcie z Ojcem, który jest w niebie?

Jan Paweł II był człowiekiem zaufania. Wzór tego zaufania widział w Maryi. Uczył się z nią powtarzać „niech mi się stanie

według słowa Twego”. Wiara nie jest dodatkiem do życia, ale raczej sposobem życia, darem widzenia spraw w świetle Ewangelii. Wiara jest zgodą na to, by Bóg rozporządzał mną wedle swojej woli. Jan Paweł czuł się człowiekiem w Bożych Rękach. Te dłonie nie zrobią mi krzywdy, one mnie poprowadzą najlepszą dla mnie ścieżką. Jeśli na to pozwolę. Czy chcę być człowiekiem ukrytym w Bożych Rękach? Czy wyżej cenię sobie niezależność, także niezależność od Boga?

Wiara jest nie tylko zawierzeniem, jest także uznaniem za prawdę tego, co Bóg nam objawił. Wiara i rozum (*Fides et ratio*) – to dwa skrzydła, które pomagają się wzbić w stronę Prawdy. Jan Paweł wierzył i myślał, wierzył i pytał, ufał i szukał uzasadnienia. Był intelektualistą, filozofem. Ja nie muszę nim być, ale jeśli w wielu świeckich dziedzinach dbam o rozwój, o wykształcenie, to czy dbam o intelektualną stronę mojej wiary. Czy zaglądam do Katechizmu Kościoła, tekstów papieża?

Modlitwa

Stługo Boży Janie Pawle, prosimy pokornie o dar żywej wiary. Wpatrując się w twoje świadectwo, rozumiemy lepiej, na czym ona polega. Powtarzałeś „Totus Tuus”, oddając się całej Maryi, a wraz z Nią Chrystusowi. Pomóż nam, małej wiary, myśleć, wybierać i żyć pobożnie, czyli tak jak chce Bóg. Wyproś nam łaskę wierności do końca. □

ks. Tomasz Jaklewicz

Teksty papieskie znajdziesz na: www.papiez.wiara.pl

Jubileuszowa pamiątka

Upłynął miesiąc od pamiętnych wydarzeń związanych z przeżywaniem w Paryżu przez wspólnotę polską, zgromadzoną wokół Polskiej Misji Katolickiej we Francji, Jubileuszu 175 rocznicy jej istnienia. Jednym z najdonioślejszych elementów tego świętowania, oprócz Kolokwium w College des Bernardins, była uroczysta Msza św. Jubileuszowa, celebrowana w samym sercu Paryża – w Katedrze Notre-Dame de Paris, pod przewodnictwem Arcybiskupa Paryża, kard. André Viongt-Trois. Wzięto w niej udział ok. 2 tys. wiernych, zarówno naszych rodaków jak i Francuzów. W koncelebrze uczestniczyło ponad 100 kapłanów pracujących w Polskich Misjach Katolickich całej Europy. Ceremonię uświetniło swym udziałem 12 biskupów z Polski i Francji.

W ręce Państwa pragniemy złożyć kolejną pamiątkę z jubileuszowych uroczystości – przepiękny film DVD z nagraniem w całości liturgią tej Jubileuszowej Mszy św. Dla jednych będzie to powtórne przeżycie tych niezapomnianych chwil i ich zachowanie

w domowej historii, dla innych zapoznanie się z przeżyciami Jubileuszu i życiem duchowym rodaków żyjących na emigracji, związanych z nieprzerwaną od 175 lat postugą Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Życzymy wielu pięknych wrażeń w rodzinnym gronie.

Film trwa 1 godz. 45 min, a jego cena wynosi 10 euro.

W celu nabycia filmu prosimy kontaktować się z sekretariatem Polskiej Misji Katolickiej: 263 bis, rue Saint Honoré 75001 Paris; tel. 01 55 35 32 32; fax. 01 42 96 19 89; e-mail: pmk@club-internet.fr □

Adiutantka Platerówny – Maria Raszanowicz

Urodziła się na Litwie ok. 1809 r. Uczęszczała do szkoły prowadzonej przez siostry benedyktyńki przy klasztorze w Krożach. Po jej ukończeniu rozpoczęła pracę jako nauczycielka w Lucyniu (Inflanty). W 1831 r. mając zaledwie 21 lat przyłączyła się do powstania listopadowego, które na Litwie wybuchło w początkach marca.

Nie wiadomo jaki był główny motyw wstąpienia Marii w szeregi powstańców, patriotyzm, młodzieńcza chęć przeżycia przygody, naśladowanie mickiewiczowskiej Grażyny, czy jak sugeruje Wacław Gąsiorowski sprawy sercowe.

Bolesław Limanowski tak opisuje Marię: „miała zgrabnie wpadający w kibić ubiór szaraczkowy, granatową okrągłą czapkę od niechęcienia włożoną na bakier, dwukolorową kokardę na piersi, lekką szablę u boku i małe króciące włożone za wąskim pasem. Twarz okrągłą, rumianą, czarne oczy żywo patrzyły spod szerokich brwi. Uśmiechała się ciągle, jakby jej dusza we wszystkim widziała tylko igraszkę wesołą. Temperamentu była żywego, wesoła, żartobliwa”.

Maria potrafiła strzelać i jeździć konno. Nie wiadomo dokładnie, w którym oddziale walczyła po przyłączeniu się do powstania.

W maju 1831 r. przybyła do Witkomierza, gdzie spotkała się z hrabianką Emilią Plater. Maria została adiutantką Platerówny. Łączyła je nie tylko zależność służbowa, ale także serdeczna zażyłość i przyjaźń. Jak pisze B. Limanowski „Maria przywiązała się do Emilii szczerze i opiekowała się nią wśród przykrości i niedogodności obozowych”.

Obie wspólnie przeżywały smak zwycięstwa i gorczyce porażek oddziałów, w których walczyły. Dioniza Wawrzykowska-Wierciochowa przedstawia Marię jako żywiołową, pełną nadziei dziewczynę, która wносиła między powstańców pogodę dziecka, wiarę, ufność i nadzieję. Była dla nich wesołym towarzyszem, przyjacielem i przedmiotem uwielbienia.

Trudności aprowizacyjne w dotychczasowym oddziale spowodowały, że wraz z Emilią przeniosły się do dużo bardziej operatywnego bojowo oddziału Parczewskiego. Maria uczestniczyła w potyczce pod Mejszagotą. Do korpusu gen. Chtapowskiego dołączyła pod Gabrielowem. Pod dowództwem pułkownika Kiekiernickiego brała udział w obronie Kowna. Podczas odwrotu została przydzielona do ochrony taboru, który wpadł w rosyjską zasadzkę pod Szawlami. Wyszła cało z tej potyczki ratując część taboru i rannych. Tam też uratowała życie Platerównie oddając strzałę z pistoletu do ścigającego Emilię kozaka.

W Kruszanach Emilia Plater złożyła gen. Giełgudowi raport o bohaterskiej postawie Raszanowiczówny, w rezultacie czego Maria została awansowana na porucznika 1 kompanii 25 pułku piechoty.

Wraz z korpusem gen. Chtapowskiego brała udział w ataku na Szawle. Podczas odwrotu wojsk powstańczych ku granicy pruskiej, razem z Emilią i Cezarym Platerem, odmówiła opuszczenia Żmudzi i złożenia broni. Uznała wyprowadzenie wojsk za tchórzostwo i zdradę sprawy narodowej. Wraz z towarzyszkami postanowiła przedrzeć się do Królestwa, żeby dalej walczyć. W przebraniach, najczęściej nocą, przedzierali się lasami i bezdrożami korzystając z pomocy

prostyh włościan. Ciężka choroba Emilii Plater uniemożliwiła jej kontynuację marszu w kierunku Warszawy.

Opiekowała się hrabianką w leśnej chacie, a następnie w majątku państwa Sylwestrowiczów o nazwie Przetom. Gdy chorą Platerównę przewieziono do Justianowa, Raszanowicz, jak podaje Józef Abtąmowicz, skierowano na lewy brzeg Niemna do państwa Wiszniewskich w Rumbowiczach. Tam prawdopodobnie była nauczycielką domową. Ukrywała się tam przed pościgiem carskim do późnej jesieni 1831 r.

O dalszych losach Marii źródła historyczne milczą. Straszewicz pisze, że osiadła w pogranicznej polskiej prowincji w zaborze pruskim, gdzie wyszła za mąż za młodego i bogatego Polaka.

Jeszcze w lipcu 1831 r. pojawiły się pogłoski, że Emilia z Marią dotarły do Warszawy, a „Gazeta Wielkiego Księstwa Poznańskiego” donosiła, rzekomo na podstawie relacji naocznego świadka, że „dwa korpusy litewskie dowodzone przez Cezarego i Emilię Platerów dotarły do Warszawy. (...) Obie panny są przedmiotem czci zaledwie niereligijnej całego korpusu, ubrane są po męsku, w czasie spoczynku nie mają żadnego oddzielnego miejsca, są zawsze z całym korpusem, jednakże takim są otaczane szacunkiem, iż miejsce w którym spoczywają staje się świętym, a każdy wzbrania się do nich przystąpić nawet zbyt głośną mową, mogącą przerwać spoczynek”.

Historia i narodowa mitologia zachowały dla potomnych wizerunek polskiej Joanny d'Arc, walecznej hrabianki Emilii Plater, mniej miejsca poświęcając jej nieodłącznej towarzysze i przyjaciółce, dzielnej Marii Raszanowicz. W rocznicę wybuchu powstania listopadowego, która na Litwie przypada w marcu, wspomnijmy więc także postać tej, która bezinteresownie poświęciła wszystko co miała najcenniejsze dla narodowej sprawy, „wzięta broń w rękę, nie żeby stępnąć, lecz by za Polskę walczyć i zginąć”.

Ewa i Bogumił Liszewscy
bogewa1@poczta.onet.pl

Krakowskie „Okno życia” ratuje noworodki

Czternaścioro dzieci zostało już uratowanych w ciągu pięciu lat w krakowskim „Oknie życia”.

Krakowskie okno było pierwszym w Polsce. Powstało tuż przed pierwszą rocznicą śmierci Jana Pawła II w domu siostr nazaretanek przy ul. Przybyszewskiego. – Dzieci znalazły tu miłość i troskę – Kościoła, siostr i dobrych ludzi. To okno nie zatłowiło wszystkich problemów. Jest jednak symbolem, zachętą i świadectwem troski Kościoła o życie nienarodzonych i o kobiety, które na pewno zostawiają tu swoje dzieci z wielkim bólem, bo nie widzą możliwości zapewnienia im opieki – mówił metropolita krakowski kard. Stanisław Dziwisz. Przypomniał, że to Jan Paweł II zapoczątkował troskę o dzieci nienarodzone i samotne matki. Metropolita krakowski

działował wszystkim, którzy przyczynili się do powstania „Okna życia” – Wydziałowi Duszpasterstwa Rodzin Kurii Metropolitalnej, Caritas Archidiecezji Krakowskiej oraz siostr nazaretanek.

Matki mogą zostawić dziecko w „Oknie życia” anonimowo. Jest otwierane od zewnątrz, a siostry alarmuje dzwonek. Przynoszone do okna dzieci były w różnym stanie – niektóre po pobycie w szpitalu, zadbane, inne zaraz po urodzeniu, wraz z tożyskiem, owinięte w podkoszulek. Trzynaścioro z nich, w tym bliźnięta, wychowuje się już w rodzinach adopcyjnych.

W sprawie ostatniego dziecka – dziewczynki – toczy się procedura potwierdzenia ojcostwa i macierzyństwa, gdyż rodzina postanowiła je odzyskać.

La Pologne en quelques nouvelles

Des informations qui font la une des médias polonais.

fol. S. Romankiewicz

Ce week-end, nous commémorons le sixième anniversaire de la mort du pape Jean-Paul II qui nous a quittés le samedi 2 avril 2005, à 21 heures 37, à la veille du dimanche de la Divine Miséricorde, fête qu'il avait lui-même fixée au premier dimanche après Pâques. Dès l'annonce de son retour au Père, des banderoles ont fleuri sur la place Saint-Pierre, à Rome, avec l'inscription « Santo subito ». Son successeur, le pape Benoît XVI, en dérogeant à la règle, a permis d'accélérer la procédure de béatification. Celle-ci aura lieu le dimanche 1er mai prochain, le dimanche de la Divine Miséricorde 2011. Nous reviendrons en temps voulu sur cet événement exceptionnel.

À l'heure où ces lignes sont écrites, les opérations militaires viennent de débiter en Libye. Initialement, la Pologne avait annoncé, par la voix de son Premier ministre, qu'elle ne souhaitait pas participer à l'intervention armée, mais qu'elle prévoyait une aide humanitaire. Cette décision s'explique probablement par le fait que les engagements en Irak et en Afghanistan sont impopulaires au sein de la population polonaise, car ils présentent un coût humain et financier important, sans aucune contrepartie. La

Pologne est sortie d'Irak en 2008, avec une perte de 22 soldats sur 2 500 engagés. En Afghanistan, d'où elle se retirera en 2012, on déplore déjà 24 morts sur 2 600 militaires sur place. Un engagement supplémentaire à l'approche des élections serait donc du plus mauvais effet. Mais devant l'alliance qui se met en place sous la houlette des États-Unis, la Pologne ne peut pas rester trop longtemps en marge des opérations si elle ne veut pas se retrouver isolée sur le plan international, surtout à trois mois de prendre la présidence de l'Union européenne. Alors, le ministre de la Défense a proposé une aide logistique aux alliés en mettant à leur disposition des avions de transport.

La catastrophe qui a eu lieu au Japon a changé la donne dans le domaine de l'énergie. L'Allemagne a arrêté cinq réacteurs nucléaires chez elle et, d'après certains bruits, aurait fait pression sur la Pologne pour que cette dernière renonce à s'engager dans la voie de l'atome. En effet, dans une vision à long terme présentée ici même, le pays avait envisagé de construire au moins deux centrales. L'une d'elle devrait même être l'œuvre de l'opérateur français EDF dans le cadre du rachat d'Enea. Aucune décision n'a encore été prise sur l'arrêt ou la continuité du programme nucléaire, mais la question de l'indépendance énergétique de notre pays devrait certainement faire débat dans les prochaines semaines. Sans aucun doute, elle entrera dans la campagne électorale de l'automne. Quelle solution alternative peut s'offrir à la Pologne ? Mise à part la diversification des sources et des fournisseurs, le pays peut compter sur ses propres ressources naturelles. Des études récentes ont révélé que le sous-sol de la Pologne recelait une importante réserve de gaz de schiste. On dit qu'elle représente deux cents fois la consommation annuelle polonaise de gaz. De quoi ouvrir de nouvelles perspectives en s'affranchissant des approvisionnements en

provenance notamment de la Russie, et en devenant un pays exportateur. La Pologne a déjà accordé des concessions à des entreprises pour effectuer des recherches, mais leur aboutissement et la mise en exploitation vont demander quelques années, entre trois et sept ans selon les experts, ainsi que d'énormes investissements. C'est donc une solution qui peut représenter une alternative au nucléaire. Mais quelles que soient les pressions dont la Pologne peut faire l'objet pour la tirer d'un côté ou de l'autre, la décision finale lui appartient en propre et c'est elle seule qui doit décider en son âme et conscience, en prenant en compte le bien public et les intérêts du pays – comme cela devrait être le cas en toutes circonstances.

D'après un sondage CBOS, 43 % des Polonais estiment que les relations avec la Russie sont médiocres et 42 % qu'elles sont mauvaises. Seuls 12 % les considèrent comme bonnes. L'institut souligne que l'on est revenu aux niveaux existants avant avril 2010, c'est-à-dire avant la catastrophe de Smolensk, avant les gestes plus ou moins sincères, plus ou moins feints, des Russes envers les Polonais, qui ont pu faire illusion pendant quelque temps. Toutefois, le retour à un niveau habituel n'empêche pas un certain optimisme chez nos compatriotes. En effet, 62 % d'entre eux sont toujours convaincus que des relations amicales avec le voisin oriental sont toujours possibles, tandis que 32 % affichent leur scepticisme. 71 % des répondants avouent qu'ils n'apprécient pas les actions de la Russie pour faire toute la lumière sur la catastrophe de Smolensk, alors que seuls 14 % les voient d'un bon œil. À propos du comportement des deux principaux partis politiques, 44 % estiment que la Plateforme civique (PO) adopte une attitude trop conciliante envers la Russie, alors que pour 68 %, Droit et Justice (PiS) fait preuve de trop d'agressivité. □

- Ogromnie się cieszymy za każdym razem, gdy na dźwięk alarmu schodzimy i po otwarciu okna widzimy noworodka. To radość, że dzieciątko zostało uratowane, a nie wiadomo, co by go czekało, gdyby tego miejsca nie było – mówiła s. Józefina ze Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. W prowadzonym przez siostry dom dla samotnych matek od lat 70 znalazło opiekę 2040 dzieci.

Dzieci z „Okna życia” trafiają najpierw do szpitala. Równoległe prowadzona jest procedura nadania niemowlęciu tożsamości – imienia i nazwiska oraz sporządzenia aktu urodzenia, trwa też dobór właściwej rodziny adopcyjnej. Procedura adopcyjna dzięki współpracy sądu z Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym „Dzieło Pomocy Dzieciom” trwa – od kilku tygodni do dwóch – trzech miesięcy.

- Mówi się, że lepiej jest, gdy matka zostawia dziecko w szpi-

talu, bo wtedy mamy łatwiej. Ale mamy świadomość, że część dzieci pozostawionych w „Oknie życia” mogłoby trafić na śmietnik, stracić życie i z tego punktu widzenia to okno jest niezwykle potrzebne. Na początku każdy sąd obawia się tej procedury, ale w Krakowie robiliśmy to już wielokrotnie i da się szybko ustanowić opiekę prawną, nadać dziecku tożsamość i datę urodzenia i szybko skierować je do adopcji. Tą ideę trzeba propagować – uważa sędzia Waldemar Żurek, rzecznik prasowy ds. cywilnych Sądu Okręgowego w Krakowie.

W całej Polsce jest ponad 40 takich miejsc.

Z okazji pięciolecia „Okna Życia” krakowska Caritas wydała bezpłatną gazetę z informacjami o pomocy świadczonej dzieciom i matkom z dziećmi. Będzie ona rozdawana we wszystkich parafiach archidiecezji krakowskiej. □

POLSKA | FRANCJA | ŚWIAT

Anna Rzeczycka

Nuklearne przypadki

Przyroda okazała się bezlitosna dla Japonii. Trzęsienie ziemi o sile 9 stopni w skali Richtera wywołało olbrzymie, kilkumetrowe tsunami, które wdarło się w głąb lądu i zniszczyło wszystko, co napotkało na swojej drodze. Z powierzchni ziemi zniszczone zostały wsie, miasteczka, tysiące domów. Ofiary w ludziach są liczone w tysiącach, a straty materialne w miliardach dolarów.

Do katastrofy naturalnej doszło zagrożenie nuklearne; w chwili gdy piszę ten tekst, nie wiadomo jeszcze, czy japońskim specjalistom uda się poskromić elektrownię nuklearną w Fukushima, która została uszkodzona przez tsunami i z której wydostają się do atmosfery radioaktywne pierwiastki.

Gdy w świat popłynęły pierwsze informacje o zagrożeniu atomowym, w naszych myślach odżyły natychmiast dwa wydarzenia. Pierwsze nazywało się Hiroszima i Nagasaki i miało miejsce w 1945 roku. Drugie nosiło nazwę Czarnobyl i dotknęło Ukrainę oraz część Białorusi w 1986 roku.

Amerykański atak przy użyciu bomby atomowej na dwa japońskie miasta zabił na miejscu 240 000 ludzi. Dziesiątki tysięcy innych umierały w przeciągu następných lat na chorobę popromienną. Wspomnienie tragedii sprzed 60 lat jest w Japonii ciągle bardzo żywe i bolesne. Nie wszyscy świadkowie zginęli; żyje jeszcze 239 225 osób, które były w Hiroszynie i Nagasaki w momencie ataku nuklearnego. Katastrofa w elektrowni w Fukushima obudziła w tych ludziach, którzy mają dzisiaj po 70–80 lat, najgorsze wspomnienia: ciepły i wilgotny letni poranek rozdarty eksplozją o straszliwej sile, utrata przytomności i przebudzenie wśród ruin i popiołów, widok popalonych ludzi błagających się po zgliszczach, a potem lata spędzone w szpitalu, cierpienie, strach, niezrozumienie.

Większość tych osób, które Japończycy nazywają „hibakusha”, to zagorzali przeciwnicy energii nuklearnej. Od lat domagają się od rządu Japonii prawdziwej debaty na jej temat, przestrzegając przed budowaniem elektrowni w strefach wstrząsów sejsmicznych i krytykując biurokratyczne zaślepienie władz.

Japonia jest archipelagiem wysp ogromnie zależnym od świata zewnętrznego. Walka z tym uzależnieniem jest od zawsze jej celem strategicznym, zarówno pod względem militarnym jak ekonomicznym. A ponieważ kraj nie posiada bogactw naturalnych, decyzja o czerpaniu energii z atomu była dlań czymś logicznym i oczywistym. Podjęto ją na początku lat 70., nie zaprzatając sobie głowy konsultowaniem opinii publicznej. Głosy przeciwników zostały zagłuszone, a przemysł nuklearny szybko zrozumiał, że, by być

życzliwie przyjętym przez lokalną ludność, należy instalować elektrownie w strefach zaniedbanych, dla których taka nuklearna „manna” jawi się jak uśmiech fortuny. A ponieważ 80 procent terytorium Japonii to góry, konstruowano wszędzie tam, gdzie to było możliwe. Seria wypadków, które miały miejsce w ciągu ostatnich 20 lat dowodzi, że nie podjęto wszystkich stosownych środków ostrożności. Że w pogoni za szybkim zyskiem zaniedbano podstawowe parametry. Centrala w Fukushima na przykład była zbudowana jak najbardziej przy zastosowaniu norm antysejsmicznych; nie przewidziano natomiast tsunami o 12 metrowej fali.

Brak wyobraźni był też przyczyną katastrofy w ukraińskiej elektrowni w Czarnobylu. Wybuch nastąpił ponieważ w czasie jednego z próbnych testów zapomniano włączyć system zabezpieczający. Między 26 kwietnia 1986 roku, kiedy nastąpiła eksplozja reaktora, a jesienią 1987 roku, w Czarnobylu pracowało w sumie 600 000 osób. Nigdy się nie dowiemy, ile z nich zostało śmiertelnie napromieniowanych.

Bilans strat jest ciągle prowizoryczny: strefa 100 000 kilometrów kwadratowych skażona na kilka stuleci; co najmniej 16 000 zgonów na raka, 200 000 zachorowań. Bardzo wysoka cena za zbyt duże ryzyko. Cena, którą płacą niewinni ludzie. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

☺ Ostatnio taka sytuacja miała miejsce cztery lata temu. Lider Ekstraklasy ma zaledwie 39 punktów, a goniąca go stawka wypada jeszcze słabiej. Nic dziwnego: Wisła zgubiła punkty w Bytomiu, Legia przegrała drugi mecz z rzędu, podobnie mistrz jesieni – Jagiellonia, która na wiosnę jeszcze nie wygrała. Wisła ma 5 punktów przewagi nad „Jagą” i 6 nad Legią. Czy to wystarczy do mistrzostwa – zobaczymy. Ciekawie zrobiło się w końcówce tabeli, gdzie nawet skazywana na spadek Cracovia doznała wiosennego przebudzenia. Wyniki 19 kolejki: GKS Bełchatów – Legia 2:0, Śląsk Wrocław – Lechia Gdańsk 2:1, Lech Poznań – Jagiellonia 2:0, Polonia Bytom – Wisła 2:2, Ruch Chorzów – Górnik Zabrze 3:0, Cracovia – Korona 3:0, Arka

Gdynia – KGHM Zagłębie Lubin 1:1, Polonia Warszawa – Widzew 0:1.

☺ W losowaniu par półfinałowych Pucharu Polski los skojarzył ze sobą Lecha Poznań z Podbeskidziem Bielsko-Biała oraz Lechię Gdańsk z Legią Warszawa. 1-ligowe Podbeskidzie wyeliminowało wcześniej Wisłę.

☺ Polacy za granicą. Nad Sekwaną znowu głośno o Jeleniu. Prasa francuska pisała o Polaku w superlatywach po jego dwóch golach, które dały Auxerre wygraną z Sochaux. Sivasspor Klub rozgromił w spotkaniu 26. kolejki tureckiej Super Lig zespół Bucasporu aż 4:0. W składzie gości znalazł się Grosicki. Reprezentant Polski zanotował asystę. Roda Kerkrade zakończyła serię trzech kolejnych zwycięstw Feyenoordu Rotterdam. W spotkaniu 28. kolejki holenderskiej Eredivisie zespół,

którego bramki broni Przemysław Tytoń, pokonał Portowców 3:0. Jerzy Dudek odejdzie po tym sezonie z Realu Madryt. Polak szuka klubu, w którym będzie miał szansę na grę. Według hiszpańskich mediów, najbliższemu do ligi rosyjskiej. Jak informują tureckie media, Kuszczak (mu) po tym sezonie podpisze lukratywną umowę z Galatasaray Stambuł.

☺ W ciągu kilku najbliższych dni mogą skończyć się kłopoty finansowe Polonii Bytom. Przejęciem klubu z Ekstraklasy zainteresowany jest niemiecki milioner Franz-Josef Wernze i jedna z tamtejszych firm. A nazwę chociaż zachowają..?

☺ Henryk Kaspercak został zwolniony z funkcji szkoleniowca greckiego AO Kavala.

☺ Justyna Kowalczyk w szwedzkim Falun odebrała, już po raz trzeci z rzędu, Krysz-

Jan Paweł II odmienia oblicze Francji

...ciąg dalszy ze str. 8

Tworzą i śpiewają piosenki w oparciu o teksty Ewangelii. Ich ostatni album «Obywatele Nieba» znajduje się w czołówce sprzedaży, co bardzo rzadko udaje się tutaj osiągnąć artystom chrześcijańskim. Muzyka to nie jedyna ich działalność. Dziesięć lat temu byli pomysłodawcami tzw. «Projektu Parafialnego Centrum Lyonu», cotygodniowych czuwań, bazujących na głoszeniu chwały Boga. Inicjatywa ta spotkała się z dużym zainteresowaniem i poza Lyonem. Obecnie czuwania takie odbywają się w Lorient, Albi i Bologne, a nawet we Włoszech.

Charyzmat Jana Pawła II oddziaływał także na francuskich artystów filmu i teatru. Jednym z nich jest przecież wybitny aktor, scenarzysta i reżyser, Robert Hossein, który od kilku lat, wraz ze swoim teatrem, specjalizuje się w wystawianiu wielkich widowisk, często na otwartej przestrzeni. W roku 2007 przedstawił gigantyczny spektakl w Patacu Sportu w Paryżu poświęcony Janowi Pawłowi II, zatytułowany «Nie bójcie się».

– To dzięki ówczesnemu arcybiskupowi Paryża, Jean-Marie Lustigier spotkałem się z Janem Pawłem II. Chciał on, bym pojechał do Watykanu, wspomina Hossein. – Kiedy Papież nas opuścił, postanowiłem opowiedzieć o jego życiu. Opowiedzieć wszystkim: mężczyznom, kobietom; wszystkim religiom i wszystkim narodom, wyznaje reżyser. – Mam nadzieję, że mój spektakl w jakiś, choćby skromny sposób pokazał Jana Pawła II, jako człowieka niezmierniej dobroci, szlachetności, która przejawiała się również w jego nauczaniu o osobie ludzkiej, mówi artysta. Hossein uważa, że w życiu Jana Pawła II było wiele spraw, o których nie wie we Francji szeroka publiczność, np. to, że wybaćczył człowiekowi, który starał się go zabić, albo to, że do zamachu na niego doszło w tej samej minucie, w tym samym dniu i miesiącu, w jakich miało miejsce ukazanie się trójgu dzieciom Matki Boskiej w Fatimie. – To

jest coś fantastycznego, podkreśla Robert Hossein. Jego spektakl o Papieżu obejrzały we Francji setki tysięcy ludzi.

– Jan Paweł II był przede wszystkim niestrudzonym obrońcą życia, mówi dr Jean-Pierre Dickes, przewodniczący Katolickiego Stowarzyszenia Pielęgniarek, Lekarzy i Pracowników Służby Zdrowia. – Jego nauka była i jest wytyczną naszego działania. Utwierdzona nas w przekonaniu, że mamy rację broniąc w trudnych, francuskich warunkach, życia, od samego początku do jego naturalnej śmierci. Opowiada, że kilkanaście lat temu, wraz z dwoma przyjaciółmi, lekarzami, założył klinikę w Boulogne sur Mer. Była to pierwsza placówka we Francji, w której odmawiano i nie przeprowadzano przerywania ciąży. W ten sposób realizowaliśmy nauczanie wielkiego Papieża, mówi. Dr Dickes powiedział nam też, że podróże papieskie były inspiracją dla jego stowarzyszenia, zainteresowania się chrześcijanami potrzebującymi pomocy medycznej poza granicami Francji. Wybór padł na Général Santos na Filipinach, gdzie od 2007 r. stowarzyszenie prowadzi misję humanitarną, a w jej ramach staty ośrodek zdrowia, do którego raz w roku przyjeżdżają wolontariusze, by leczyć chorych z całego miasta. Misja medyczna opiekuje się też regularnie dwoma osadami pigmejów i więźniami w miejscowym zakładzie karnym. Misja jest wciąż prowadzona, mimo ataków na nią bojówek muzułmańskich.

– Jan Paweł II był jednym z głównych „sprawców” upadku komunizmu, co było zasadniczym ciosem dla większości francuskich intelektualistów opętanych tą ideologią, twierdzi Reynald Secher. Jego zdaniem wytrąciło to im z rąk dotychczasową „broń” ideologiczną, którą stosowali, uprawiając marksistowską propagandę na wszelkich szczeblach i we wszystkich dzie-

foto: P. Feilbröwicz

dzinach. Zaznacza, że zostali oni opuszczeni przez „wielkiego brata”, w którego, nawet, jeżeli tylko po cichu, to i tak wierzyli. Otworzyła się nowa era. Czas, który zweryfikował utopijne teorie, umożliwił przebicie się innym poglądom, bazującym na nauce Kościoła, który wraz z Janem Pawłem II okazał się nowoczesny, mający wiele do zaproponowania we wszystkich sferach życia, podkreśla Reynald Secher, dodając, że znaczenie Jana Pawła II dla Francji trudno przecenić.

– Mówiąc o Janie Pawle II często się zapomina, że był on wielkim intelektualistą, powiedział nam ks. Régis Rolet rektor seminarium w Caen. Dorobek intelektualny wielkiego Papieża musi być jeszcze przez wiele lat badany, byśmy mogli korzystać z jego głębi, twierdzi. Dlatego Centrum Studiów Teologicznych w Caen organizuje cyklicznie seminaria i konferencje poświęcone Janowi Pawłowi II. Biorą w nich udział wybitni francuscy teolodzy i filozofowie. Owocem ostatnich takich spotkań jest książka „Dzieńdzictwo Jana Pawła II. Na rzecz pierwszego teologicznego bilansu”. Sądzę, że gdyby Papież nie miał tak cennego dorobku naukowego na najwyższym, światowym poziomie, to nie mógłby nam przekazać swojej wielkiej, personalistycznej wizji człowieka, ściśle związanej z Bogiem, konkluduje ks. Régis Rolet. □

Franciszek L. Ćwik

Bogdan Usowicz

tałową Kulę za zwycięstwo w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata. Na ostatnich zawodach triumfowała jednak „tradycyjnie” Norweżka Bjoergen, a Justyna była druga.

☹ Adam Matysz miał wymarzone zakończenie kariery. „Orzeł z Wisły” zajął w ostatnim konkursie w Planicy trzecie miejsce, a triumfował jego młodszy kolega – Stoch. W klasyfikacji generalnej Matysz odzyskał 3 miejsce i miejsce na podium. 3 pozycję Polacy zdobyli także drużynowo.

☹ Aż o cztery pozycje – z dziesiątej na czternastą – przesunęła się w rankingu wTA Agnieszka Radwańska. Spadek spowodowała porażka w ćwierćfinale Indian Wells. Prowadzi niezmiennie Caroline Wozniacki. Urszula Radwańska awansowała o 26 miejsc i jest 146. Sześć pozycji niżej plasuje się kolejna Polka – Linette.

☹ Siatkarki Tauronu MKS Dąbrowa Górnicza na półfinale zakończyły swą przygodę z Pucharem CEV. W rewanżowym meczu z rosyjskim Dynamem Krasnodar zawodniczki Tauronu przegrały 2:3.

☹ Piłkarze ręczni Vive Targi Kielce wywalczyli Puchar Polski. W finale pokonali Final Four Wisłę Płock 35:22. □

Berlińskie znaleziska

Dr Przemysław Stanko z Wydziału Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie odnalazł w Berlinie – badając tamtejsze europejskie archiwa – dwa cenne dokumenty dotyczące Nowego Sącza. Jeden to oryginalny pergamin z 1306 roku. Powstał 14 lat po lokacji miasta przez króla Wacława II. Dokument podpisał ówczesny książę krakowski Władysław Łokietek. Informuje on o wójostwie ze wsi Kamienica, jak wówczas zwano Nowy Sącz. Drugi pergamin, zaczynający się słowami „My Wacław król Czech z Bożej łaski lokuję nowe miasto Sącz”. – To oryginalna kopia z czasów po koronacji Władysława Łokietka na króla Polski. Pochodzi z 1330 roku, a więc najwierniej oddaje treść pierwotnej lokacji – wyjaśnia dr Stanko. – Najwyższy czas, aby dokumenty dotyczące lokacji Nowego Sącza i inne piastowskie pergminy powróciły wreszcie do grodu świętej Matgorzaty. □

Ratusz w Nowym Sączu

Krakowiak

Stanislas Romankiewicz

Było to w listopadzie 1967 roku. Wprosiliśmy się, jako delegacja dominikańskiego duszpasterstwa akademickiego «Beczki», do krakowskiego Pałacu Arcybiskupiego na imieniny Ks. Kard. Karola Włczyły. Przynieśliśmy kwiaty, jakieś drobiazgi oraz miłą rymowaną laurkę, o tym jak Solenizant swą codzienną modlitwą zwalcza biurokrację partii komunistycznej. Obecnie, po tylu latach, należy uaktualnić rymowanąkę, «mettre à jour». Oto dzisiejszy „Krakowiak”.

Krakowiak

żył kiedyś w Krakowie
nasz kardynał dumny
nie bał się Lenina
ani jego trumny

bo to zakłamanie
i obraza Boska
oraz zniewolenie
jakie cierpi Polska

raz do Niego strzelał
turek zatracony
przez obce i ywiady
niezłe i płacony

nie bał się komuny
ani sekretarza
tylko bał się Boga
z głównego ołtarza

prośli i ystuchane
zrzucone kędziany
a papieżem został
kardynał kochany

Papież to przetrzymał
i jeszcze lat parę
jeździł po narodach
podtrzymywać wiarę

ły zdołały przeżyć
swe dolegliwości
a ja też Go proszę
o więć i wolności

ciało leży w Rzymie
szwajcar je pilni je
dusza z aniolami
w niebie i ypiewi je

prosił Go codziennie
wznosząc w górę ręce
ły komunizm i padł
i te jak ni jprędzi j

mieszkał w Watykanie
pa pieski j stolicy
przyjmował u siebie
każdego z ulicy

zachorował umart
leży w Bazylice
proszą Go o laski
siostry zakonnice

ły j j nie zabrala
władza i ybieralna
ani i ykończyła
rewolta so jalna

On słucha uważnie
o co lud Go prosi
i swi je sugestie
do Boga zanoszi

KRZYŻÓWKA GŁOSU

POZIOMO: 1) Posiadacz feudum 6) Omyk zająca 7) Zdradza obcokrajowca 8) Pasuje do gniazdka 11) Karetka pogotowia 12) Stowarzyszenie żeglarskie 16) Pracownik restauracji 20) Godło chrześcijaństwa 22) Przewrót w powietrzu 24) Popularny napój gazowany 27) Cechuje pyszatka 28) Proteza dentystryczna 31) Duży wąż dusiciel 32) Samochód z taksometrem 33) Pobiera należności pieniężne 34) W nim maślaki w occie

PIONOWO: 2) Watykan w stosunku do Włoch 3) Materiał na robocze ubranie 4) Kraj w Europie z Rygą 5) Strzelisty styl w sztuce 9) Słowicz 10) Wyżłobienie 12) Japońska waluta 13) Lina mocująca do brzegu 14) W muzyce i savoir-vivre 15) Uszczerbek, strata 16) Ziemia na orbicie 17) Pośrednik małżeński 18) Katolicki klasztor męski 19) Kolonista lub odstojnik 21) Olej skalny 23) Chytre zwierzę 25) Rasowy, piękny koń 26) Hasło na szyldzie 29) Rybi tłuszcz, bogate źródło witaminy A i D 30) Otwór w baku

Litery z ponumerowanych na czerwono pól utworzą rozwiązanie.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Rozwiązania:

Nr. 10/2011 - POPIELEC: POZIOMO: 1) ukrop, 5) omega, 6) klucz, 8) zalewa, 10) Peru, 11) balast, 13) suma, 15) atelier, 18) btysek, 19) rzyško, 20) karafka, 23) mesa, 25) szkrab, 27) tragedia, 28) zadra, 29) karny, 30) odrobina, 31) lampa. PIONOWO: 2) kolce, 3) poza, 4) zeneta, 7) czubotka, 9) arteria, 10) poseł, 12) lilia, 14) maskarada, 16) gruszka, 17) tynkarz, 18) bomba, 21) region, 22) klient, 24) strop, 26) azyl.

Podając rozwiązania krzyżówek nr: 8 i 9 w ostatnich dwóch numerach Głosu Katolickiego: (nr 12 i 13) i my nie ustrzeżliśmy się przed primaaprilisowym chochlikiem drukarskim, który pomieszał nam te rozwiązania z... hasłami. Przepraszamy. (Red.)

Polsko-niemiecka... przyjaźń

Zofia Kaczmarek

W niewielkiej miejscowości, Ballenstedt w Niemczech, odbyło się w potowie marca polsko-niemieckie spotkanie młodzieży niepełnosprawnej.

Na pytania dotyczące tej wyjątkowej pod wieloma względami imprezy odpowiada Doreen Schonau.

Skąd wzięty pomysł tego spotkania i kto w nim uczestniczy?
Pomysł zrodził się podczas festiwalu Europakinder w Lubsku koło Zielonej Góry. Jesteśmy tam obecni od 5 lat. Wraz z Lechem Krychowskim, dyrektorem Lubskiego Domu Kultury, postanowiliśmy wzbogacić nasze kontakty poprzez organizowanie spotkań także na terenie Niemiec. Ich uczestnikami są młodzi Niemcy i Polacy niepełnosprawni fizycznie i umysłowo w stopniu lekkim i średnim.

Jaki cel przyświeca organizatorom spotkania w Ballenstedt?
Cele są różnorodne. Zależy nam na pogłębieniu przyjaźni, która łączy uczestników festiwalu w Lubsku. Ważny jest również aspekt terapeutyczny, takie spotkanie to okazja do rozwijania różnych funkcji społecznych, np.: umiejętności radzenia sobie w grupie rówieśników albo uczenia się dobrych zachowań w stosunku do innych niepełnosprawnych, którzy na dodatek mówią obcym językiem. Spotkanie ma również charakter artystyczny. Młodzież poznaje oraz wykonuje piosenki i w ten sposób uczy się dyscypliny, pracuje nad wytrzymałością i koncentracją.

Wspomniała Pani o programie spotkania. Proszę przybliżyć jego treść.
Program jest ciekawy i bogaty. Daje możliwość przyjemnego spędzenia czasu. Stąd wycieczki krajoznawcze, zabawy plastyczne. Jednak najwięcej czasu młodzież poświęca na ćwiczenie umiejętności wokalnych i tanecznych oraz przygotowanie koncertu, który jest zwieńczeniem całej imprezy. Ze względu na niepełnosprawność wykonawców jest to występ wyjątkowy. W tym roku odbył się w sali koncertowej w miejscowości Braunschwendt i został przyjęty z niekłamany aplauzem przez tamtejszych mieszkańców. Muszę tu dodać, że szczególnie dzieci z Niemiec traktują uczestnictwo w festiwalu w Lubsku i w spotkaniu w Ballenstedt jako wielkie wyróżnienie, które ich bardzo motywuje je do działania.

Jaka jest Pani rola w tej imprezie i na czym polega Pani praca na co dzień?

Jestem kierownikiem i koordynatorem tego projektu, który jest finansowo wspierany przez polsko-niemiecką fundację młodzieżową. Na co dzień pracuję w Trägewerk Soziale Dienste in Sachsen - Anhalt.V. Jest to instytucja powołana do socjalnej opieki nad niepełnosprawnymi i ma swoją siedzibę w miejscowości Wippra. Ośrodek działa pod moim kierownictwem, mieszkańcami są osoby w różnym stopniu fizycznie i umysłowo upośledzone. Z pomocą wyspecjalizowanej kadry są one przygotowywane do samodzielnego życia. W Wipprze zajmuje się koordynacją wszystkich zajęć w ciągu dnia, czuję nad realizacją programu edukacyjnego i pracowniczego wychowanków. Zajmuję się także terapią przy pomocy muzyki. Chciałabym podkreślić, że zależy mi szczególnie na tworzeniu domowej atmosfery w ośrodku i by każdy wychowanek odnajdywał w terapii przyjaznego towarzysza na drodze do samodzielnego życia.

W związku z tym, co Pani powiedziała o swojej pracy, chciałabym zapytać, jak Pani rozumie pojęcia: niepełnosprawność i upośledzenie?

Te słowa nasuwają mi skojarzenie z koniecznością niesienia pomocy. Jednak musi być ona przemyślana i planowa. To znaczy, że powinna uwzględniać indywidualność każdej osoby. Musi być także poprzedzona dokładnym rozpoznaniem poziomu upośledzenia i rzeczywistych potrzeb niepełnosprawnego. Niepełnosprawność wymaga pomocy, ale tylko tej koniecznej, która wspiera, ale nie wyręcza człowieka w jego życiu.

Dziękuję za rozmowę

www.bajkownia.org

czyli fabryka bajek

Witam serdecznie

i zapraszam młodszych Czytelników GK do czytania... bajek po polsku na www.bajkownia.org.

Na stronie zamieszczane są bajki dla najmłodszych. Każdy twórca bajek dla dzieci może też dodać tu swój utwór, który - po sprawdzeniu - zostanie opublikowany na naszej stronie. Weryfikacja ta jest bardzo istotna, by nie pojawiały się w bajkach treści nieodpowiednie.

Najmłodszy Internauci w naszej „Bajkowi” znajdą wiele ciekawych historyjek, takich jak „Bajka o Żabkach” czy „Pafnucy” i „Zaczarowana kotysanka”.

Oczywiście rejestracja na naszą stronę jest bezpłatna. Posiadamy też certyfikat bezpiecznych stron dla dzieci BEST, bo właśnie na maluchach nam zależy najbardziej.

Czytanie bajek ma na celu nie tylko rozwijanie wyobraźni, umiejętności radzenia sobie z wyrażaniem myśli, to także pomoc w radzeniu sobie z problemami. Zaletą pisania bajek także jest wiele, ale przede wszystkim jest to niewyobrażalna przyjem-

ność dla piszącego, szczególnie jeśli ta bajka spodoba się jego własnym pociechom.

Zapraszam do wielkiej przygody z pisaniem i czytaniem bajek na www.bajkownia.org. Bajki mogą też stanowić pomoc dydaktyczną w pracy z dziećmi („Mrówcza praca”, „Dokąd odlatują motyle” i wiele innych).

Pozdrawiam i zapraszam
Elżbieta Świtalska

Ks. abp S. Nowak w parafii polskiej w Aulnay-sous-Bois

W niedzielę 20 lutego polska wspólnota z Aulnay-sous-Bois przeżywała radość goszczenia księdza Arcybiskupa Stanisława Nowaka, metropolity Częstochowy. Ks. Arcybiskup przyjechał do Francji, w związku z obchodami 175 rocznicy Polskiej Misji Katolickiej. Przytył z miejsca szczególnego, z miasta, gdzie corocznie podąża ją setki tysięcy pielgrzymów, aby pokłonić się Czarną Madonnie – Królowej Polski i Królowej wszystkich Polaków.

Dostojny gość na wstępie Eucharystii został serdecznie powitany przez księdza prowincjała Jana Ciągło oraz Radę Parafialną. Ksiądz Arcybiskup koncelebrował Eucharystię wraz z proboszczem polskiej wspólnoty, ks. Janem Ciągło, proboszczem francuskiej wspólnoty, ks. Tristan de Salmiech, oraz wicerektorem PMK, ks. prał. Krystianem Gawronem, który także gościł tej niedzieli wśród nas. Msza św. miała szczególnie uroczysty charakter, do czego przyczynił się chór parafialny *Filli Dei*, który na rozpoczęcie Liturgii zaśpiewał *Gaude Mater Polonia*, – *Ciesz się Matko Polsko*.

W wygłoszonej homilii ks. Arcybiskup,

nawiązując do jubileuszu 175 lat istnienia Polskiej Misji Katolickiej, przypomniał o roli, jaką odegrała ona i nadal odgrywa w życiu każdego emigranta. Tam, gdzie była wiara w Boga i przywiązanie do tradycji chrześcijańskiej tam duch narodu mógł się odrodzić i przetrwać aż po dzień dzisiejszy. Każde pokolenie emigracji przeżywa na swój sposób różnego rodzaju trudności, lecz wezwanie do doskonałości płynące z Ewangelii jest aktualne po dzień dzisiejszy i stawia przed polską emigracją wciąż nowe zadania. Tam, gdzie Bóg jest na pierwszym miejscu, tam wszystko jest na swoim miejscu. Ks. Arcybiskup zapewniał nas, iż po powrocie do Polski

zanieś przed Oblicze Matki Boskiej z Jasnej Góry nasze troski dnia codziennego, jakie niesie za sobą emigracja, ale też i radości, jakie tutaj przeżywamy. Zapewnił, że będzie o nas, Polakach z Aulnay-sous-Bois, pamiętał w swoich modlitwach.

Po Mszy świętej, w salce parafialnej była okazja do spotkania się z ks. Arcybiskupem Stanisławem Nowakiem i z ks. wicerektorem PMK Krystianem Gawronem, gdzie w serdecznej atmosferze mogliśmy przy filiżance kawy i ciastkach porozmawiać z naszymi gośćmi a i zrobić pamiątkowe zdjęcia. □

Elżbieta Noster

Lista (4) fundatorów Tablicy pamięci prezydenta L. Kaczyńskiego i pozostałych ofiar katastrofy smoleńskiej w kościele polskim Wniebowzięcia NMP w Paryżu: Julia Sycz – 50 €, Richard Soberka – 50€, Tadeusz Paszek – 30 €, Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo (Szarytki) – 100 €;

Fundusze zebrane (do puszek) przy kościołach polskich: Parafia – Paryż 19 – 126,62 €, Parafia – Paryż 17 – 89,90 €, Parafia – Paryż 16 – 338,22 €, Parafia Wniebowzięcia NMP – Paryż 1 – 1178,90 € i 20 \$, Parafia w Aulnay sous Bois – 343,10 €, Parafia w Argenteuil – 215,00 €, Parafia w Arcueil – 245,00 €.

Wszystkim ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

Komitet Organizacyjny

Osoby, które chciałyby jeszcze wpisać się na Listę fundatorów mogą przekazać pieniądze na Tablicę czekiem na adres Polskiej Misji Katolickiej we Francji (263, bis rue Saint Honoré, Paris 75001) z zaznaczeniem: „TABLICA”.

Rekolekcje Wielkopostne 2011

KOŚCIÓŁ POLSKI WNIEBOWZIĘCIA NMP

(Paryż I – 263 bis, rue St-Honoré)

9 kwietnia – (sobota): 18³⁰ – Msza św. z kazaniem; **10 kwietnia** – (niedziela): 8⁰⁰, 9³⁰, 11³⁰ – Msza św. z kazaniem, 14⁰⁰ – Msza św. z kazaniem dla dzieci, 15¹⁵ – Gorzkie Żale z kazaniem pasyjnym, 16⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, 18³⁰ – Droga Krzyżowa, 19³⁰ – Msza św. z kazaniem; **11 kwietnia** – (poniedziałek): 8⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, 18⁰⁰, 20⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, po Mszy św. konferencja; **12 kwietnia** – (wtorek): 8⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, 18⁰⁰, 20⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, po Mszy św. konferencja; **13 kwietnia** – (środa): 8⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, 11⁴⁵ – Msza św. z kazaniem dla dzieci, 18⁰⁰, 20⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, po Mszy św. konferencja; **14 kwietnia** – (czwartek): 8⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, 18⁰⁰, 20⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, po Mszy św. konferencja; **15 kwietnia** – (piątek): 8⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, 18⁰⁰, 20⁰⁰ – Msza św. z kazaniem, po Mszy św. konferencja.

Rekolek. je prowadzi ks. pr. f. Paweł Pietrusiak

AULNAY-SOUS-BOIS

10 kwietnia – (niedziela): Le Blanc Mesnil: 8⁰⁰ – Msza św. i konferencja. Aulnay-sous-Bois: 9³⁰ – Msza św. i konferencja. Okazja do spowiedzi przed Mszą św.; **11 kwietnia** – (poniedziałek): Spowiedź 18⁰⁰ - 19⁰⁰; Aulnay-sous-Bois: 19⁰⁰ – Msza św. i konferencja; **12 kwietnia** – (wtorek) Spowiedź 18⁰⁰ - 19⁰⁰; Aulnay-sous-Bois: 19⁰⁰ – Msza św. i konferencja; **13 kwietnia** – (środa): Spowiedź 18⁰⁰ - 19⁰⁰; Aulnay-sous-Bois: 19⁰⁰ – Msza św. i konferencja. Zakończenie rekolekcji. *Spowiedź wielkanocna*: Niedziela Palmowa od 16⁰⁰ do 19⁰⁰.

Rekolek. je prowadzi ks. prał. Józef Walaszek

PARAFIA ŚW. GENOWEFY - (PARYŻ XVI)

(18, rue Claude Lorrain, M° Exelmans).

Temat: Człowiek - małżeństwo - rodzina.

9 kwietnia – (sobota) g. 20⁰⁰ – Msza św., po niej konferencja rekolekcyjna; **10 kwietnia** (niedziela) – nauki rekolekcyjne – g. 9³⁰, 11³⁰, 18⁰⁰; **11, 12 kwietnia** (poniedziałek, wtorek) – g. 20⁰⁰ – Msza św., po niej konferencja rekolekcyjna; – codziennie od g. 19⁰⁰ spowiedź.

Rekolek. je prowadzi ks. Krzysztof Sielski

KAPLICA ST-YVES (PARYŻ XIV – 11, rue St-Yves)

10 kwietnia – (niedziela): 11⁰⁰ – Msza św. z nauką rekolekcyjną.

Prowadzi ks. Andrzej Barnas

PARAFIA MB KRÓLOWEJ RODZIN (PARYŻ XIX – 29, rue de Belleville)

8 kwietnia – (piątek) 18³⁰ – Droga Krzyżowa. 19⁰⁰ – Msza św. z konf. **9 kwietnia** – (sobota) 17³⁰ – Różaniec św. 18⁰⁰ – Msza św. z konf. **10 kwietnia** – (niedziela) 9⁰⁰ – Msza św. z konf. 10⁰⁰ – Konferencja dla młodzieży. 11³⁰ – Msza św. z konf. Codziennie spowiedź.

Rekolek. je prowadzi ks. Marcin Grzyb Palłotyn

PARAFIA MIŁOSIERDZIA BOŻEGO (PARYŻ XVII – 20, rue Legendre)

9 kwietnia – sobota: 19¹⁵ (krypta) – Msza św. z kazaniem rekol., konferencja; **10 kwietnia** – niedziela: 10⁴⁵ (krypta) – Msza św. z kazaniem rekol.; 19⁰⁰ (kaplica Domu Kombatanta) – Msza św. z kazaniem rekol.; **11-12 kwietnia** – poniedziałek, wtorek: 19¹⁵ (krypta) – Msza św. z kazaniem rekol., konferencja. Wtorek – dzień spowiedzi św.

Madryt 2011

11 sierpnia – wyjazd z Paryża ok g. 18.00
12 – 15 sierpnia – Barcelona,
16 – 22 sierpnia – Madryt
22 – 24 sierpnia – Santiago de Compostela
25 sierpnia – powrót nocą do Paryża

Koszt: Pielgrzymki: 560 €

Zapisy: ks. Łukasz Skawiński.

Parafia Wniebowzięcia NMP w Paryżu (do 30 kwietnia).

Przy zgłoszeniu należy wpłacić 250 €

Dodatkowe informacje: e-mail: madryt2011@yahoo.fr

Wyjedź z nami
do Madrytu!

26. Światowe Dni Młodzieży

Jubileusz Kapłaństwa

8 kwietnia 2011 roku

55. rocznicę święceń kapłańskich obchodzi:

KS. PIOTR PUŻYŃSKI OMI

Z tej szczególnej okazji Rektor PMK we Francji ks. inf. Stanisław Jeż oraz Redakcja „Głosu Katolickiego” składają Czcigodnemu Jubilatowi życzenia obfitych łask Bożych i wszelkiej pomyślności.

136 Pielgrzymka Polonii europejskiej do Lourdes: 1-5 czerwca 2011

W Roku Jubileuszu 175-lecia Polskiej Misji Katolickiej we Francji, 136 Pielgrzymka Polonii Europejskiej do Lourdes odbędzie się, jak zwykle, od środy przed Wniebowstąpieniem Pańskim – tzn. od 1 czerwca – do niedzieli 5 czerwca.

Z racji 175-lecia PMK, serdecznie zapraszamy do udziału w Pielgrzymce delegacje z każdego Polskiego Ośrodka Duszpasterskiego z terenu całej Francji.

Realizując program duszpasterski na rok 2011: „Trwać w komunii z Panem Bogiem”, za przykładem Św. Bernadety - Powiernicy Matki Bożej – podejmujemy szczególny temat: „Razem ze Świętą Bernadetą odmawiamy *Czuję nasz*”. Dwa doniosłe wydarzenia nadają Pielgrzymce szczególny charakter: 25 lat Domu PMK „Bellevue” oraz 25 lat posługi rektorskiej Ks. Inf. Stanisława Jeża.

Pielgrzymce będzie przewodniczył JE Ks. Abp Szczepan Wesoły. Gościem Pielgrzymki będzie polska elżbietanka, siostra Rafaela Włodarczak z Jerozolimy – heroiczna służebnica opuszczonych dzieci w Ziemi Świętej. Jak co roku, Polska Misja Katolicka proponuje Pielgrzymom wyjazd z Paryża autokarem, w środę 1 czerwca o godz. 20. i powrót w niedzielę 5. czerwca ok. godz. 22.

Koszt udziału w Pielgrzymce:

1. autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem – 265 euro.
2. noclegi z utrzymaniem + opłata pielgrzymkowa – 170 euro.
3. opłata pielgrzymkowa od osoby – 20 euro (dla osób i grup, które same organizują dojazd, hotel i utrzymanie).
4. specjalna oferta dla dzieci (4 - 11 lat): autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem: jedno dziecko – bezpłatnie (jeśli z rodzicami); – jedno dziecko – bezpłatnie, drugie i następne – 50 % (jeśli z rodzicami).

Zgłoszenia na 136 Europejską Pielgrzymkę Polonii do Lourdes prosimy kierować do Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Czeki można wystawiać na konto: „Aumonerie Polonaise” z dopiskiem: „Lourdes 2011”.

Równoległe ze 136 Europejską Pielgrzymką Polonii do Lourdes odbędzie się w tym samym czasie Trzecie Europejskie Spotkanie Młodzieży. Koszt udziału młodzieży (bez podróży) wynosi 108 €. Liczymy na Was, Młodzi Rodacy i serdecznie zapraszamy. □

Nabór do Sekcji Polskiej w Collège-Lycée Montaigne w Paryżu

Liceum Montaigne (i Gimnazjum) przyjmuje zapisy do Sekcji Międzynarodowej (z językiem polskim).

Termin składania dokumentów: do 22 kwietnia 2011 r.
Adres: Direction Lycée (lub Collège) Montaigne
(section internationale/option: polonaise)
17, rue Auguste Comte, 75006 Paris.

W podaniu wymagane są oceny ucznia z dwóch poprzednich lat oraz z dwóch ostatnich trymestrów bieżącego roku. Wymagany jest dobry poziom ucznia (ze szkoły francuskiej) lub bardzo dobra znajomość języka francuskiego (jeżeli uczeń nie realizował programu w szkole francuskiej).

Teczka ucznia powinna zawierać:

- podanie skierowane do Pani Prowizor Chantal Collet, z wyraźnym określeniem poziomu, na który kandyduje uczeń, - kopie wyników nauczania w szkole francuskiej z poprzedniego roku oraz dwóch trymestrów roku bieżącego, trzy koperty zwrotne ze znaczkami, informację o poziomie znajomości języka polskiego. Uwaga! Proszę pamiętać o umieszczeniu na podaniu dokładnego adresu i numerów telefonów kontaktowych!

Egzaminy wstępne (pisemne i ustne z j. polskiego) odbędą się 18 maja od godz. 14.00, po uprzedniej selekcji dossier kandydatów.

Po wstępnym zaakceptowaniu kandydata, na podstawie przedstawionego dossier, Dyrekcja szkoły, informuje o dacie

egzaminu z języka polskiego (i z języka francuskiego, jeżeli uczeń nie uczęszczał do szkoły na terenie Francji). Tel. standard 01 44 41 83 23; e-mail: ce.07506579@ac-paris.fr

Powyższe informacje znajdują się również na stronie internetowej Sekcji Polskiej - http://sekcja-polska.montaigne.pl/index.php?p=1_7_Rekrutacja oraz na stronie internetowej Collège-Lycée Montaigne - http://www.montaigne-paris.fr/Sections_internationales-178-0-0-o.html □

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA

Bartnik Stanisław - FIRMINY	100€
Bronisława Napierała - ECAILLON	200€
Yolanta Grygowski - BEAUGEAY	150€
Jadwiga Waskiewicz - PARIS	100€
Henryk Gasperowicz - LILLE	100€
Stanisław Marian Świąś - VANVES	50€

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS

Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

GŁOS KATOLICKI

PRZYJACIELE

Mr OPALA Joseph	70 euro
Mme SENQUIEVE Janine	80 euro
Mr SURYN André	70 euro

Dalsza część Listy Przyjaciół będzie się ukazywać w kolejnych numerach GK *Czytelnikom, którzy wspierają Głos Katolicki „Prenumeratą Przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redak.jc)*

Pielgrzymka do Fatimy: 9 - 15 października 2011

Lizbona - Batalha - Alcobaca - Nazare - Obidos - Santarem - Fatima - Tomar - Aljustrel - Sintra - Cabo de Roca - Lizbona

Dzień 1. (9.10): Lizbona - W godzinach rannych zbiórka na lotnisku Orly w Paryżu (ok. godz. 8.45). Przelot do Lizbony, zwiedzanie stolicy Portugalii - Lizbony. Manueliński klasztor Hieronimitów, wieża Belem i pomnik Odkrywców. Przejazd do hotelu. Zakwaterowanie, obiadokolacja, nocleg.

Dzień 2. (10.10): Batalha, Alcobaca, Nazare. Po śniadaniu i Mszy św. wyjazd do Batalhi, Klasztor Santa Maria da Vitoria, arcydzieło portugalskiego gotyku (XIV-XVI w.). Przejazd do Alcobaca, zwiedzanie klasztoru Santa Maria, przejazd do Nazare.

Dzień 3. (11.10): Obidos, Santarem. Po śniadaniu wyruszymy do Obidos, następnie udamy się do Santarem, pięknego miasteczka, w którym miał miejsce cud eucharystyczny. Wieczorem powrót do Hotelu. Obiadokolacja, nocleg.

Dzień 4. (12.10): Fatima, Tomar. Po śniadaniu udamy się do Sanktuarium i miejsca objawień w Fatimie, Następnie wyjedziemy do Tomar. Zwiedzimy Zamek Rycerzy Chrystusowych (dawni Templariusze). Następnie spacer urokliwymi uliczkami miasta. Wieczorem powrót do hotelu w Fatimie. Obiadokolacja. Po kolacji weźmiemy udział w fatimskim nabożeństwie różańcowym oraz procesji ze świecami. Nocleg.

Dzień 5. (13.10): Fatima, Aljustrel. Udział w uroczystościach związanych z rocznicą objawień fatimskich. Msza św. Następnie udamy

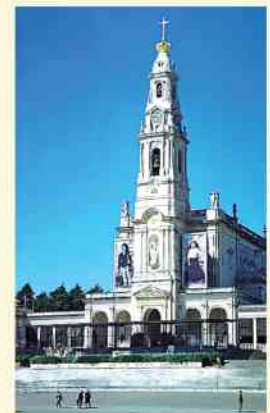
się do wsi Aljustrel, gdzie znajdują się domy dzieci, którym objawiła się Matka Boża, Droga Krzyżowa, wśród gaju oliwnego. Udamy się do Sanktuarium i miejsca objawień w Fatimie, gdzie weźmiemy udział w uroczystościach związanych z rocznicą objawień fatimskich. Obiadokolacja, nocleg.

Dzień 6. Sintra, Cabo de Roca, Cascais (14.10).

Przejazd do Sintry, wpisanej na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Cabo da Roca, najdalej wysunięty na Zachód punkt Europy. Przejazd trasą nadmorską, zakwaterowanie, obiadokolacja, nocleg.

Dzień 7. Lizbona (15.10).

Rano, po śniadaniu wykwaterowanie z hotelu. Zwiedzanie Lizbony. Kościół p/w. Św. Antoniego (Msza Św.), Katedra Se z relikwiami św. Wincentego (patrona Lizbony). W godzinach popołudniowych przejazd na lotnisko. Odprawa paszportowo - bagażowa. Około godz. 17.50 bezpośredni wylot do Paryża. Przelot na lotnisko Orly w godzinach wieczornych (21.20). □

P R A C A

Firma montażowo-budowlana zatrudni:
Pracowników fizycznych
do prac w dziedzinie montażu kabin łazienkowych.
Wymagane prawo jazdy,
bardzo mile widziana znajomość języka francuskiego.
List motywacyjny i CV prosimy kierować na adres e-mail:
3rbat-sud.ferra@orange.fr

**AL-ANON
ALATEEN**

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.
Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godzinie 20 (w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu – metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca o **godz. 20**

Anonimowość jest podstawową zasadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!
Tel: 06 13 56 63 68

RV
Radio Vaticana

Częstotliwości: Dziennika radiowego można słuchać codziennie o godz. 16¹⁵ na falach krótkich: **5890, 5885 i 9645 kHz**. Program wieczorny o godz. 20⁰⁰ nadawany jest na falach średnich o częstotliwościach **1530 kHz** oraz na falach krótkich o częstotliwościach **4005, 5885 i 7250, 9645 kHz**. Serwis Informacyjny transmitowany jest przez: Pierwszy Program Polskiego Radia – godz. 18⁴⁵ i Radio Maryja – godz. 16¹⁵.

**AL-ANON
ALATEEN** | **Grupy rodzinne Al-Anon**
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

AL-ANON – GRUPA „ŚWIATEŁKO”
jest wspólnotą kobiet i mężczyzn na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby.

Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem. Jeśli masz kochaną osobę, której picie powoduje poważne problemy, będziesz serdecznie witany na naszych spotkaniach. Nie mamy powiązań z żadnym wyznaniem wiary, nie mamy żadnych zobowiązań prawnych, składek ani wpisowego. Dzielimy się wzajemnie naszym doświadczeniem, siłą i nadzieją. Twój postęp może się dokonać według twójego własnego sposobu i tobie właściwego tempa. My tylko zachęcamy, abyś wziął udział w naszej wspólnej sprawie.

Spotkania odbywają się **W KAŻDY CZWARTEK o godz. 20⁰⁰**
W salce obok kościoła polskiego św. Genowefy 18 rue Claude Lorrain, 75016 Paris (M° Exelmans) **ANONIMOWOŚĆ JEST PODSTAWOWĄ ZASADĄ AL-ANON**

Recherche 2 marins pêcheurs en C.D.I, connaissance professionnelle exigée, pour saison de pêche à la coquille St Jacques du 01 Octobre au 15 Mai et chalut durant l'été (selon les quotas de pêche) sur un chalutier/coquillard de 15.50 m, marées de 24 à 96 heures, port d'attache : DIEPPE-76-FRANCE, assure un salaire de 1400 € par mois, congés inclus révisable en fin de saison (rémunération à la part).
434, rue des deux vallées, 76510 Freulleville
tél. 06.72.47.91.20:
fax: 02.35.83.66.64: e-mail: elodietoupet@orange.fr

Anonimowi Alkoholicy
niedziela, godz. 17:00

spotkania otwarte dla wszystkich zainteresowanych

GRUPA POLSKOJĘZYCZNA „NIEDZIELNA”

3 Rue Rampal
75019 Paris

Belleville

tel. kontaktowe:
0 625 973 095
0 618 916 541

SOBCZYK ANNA – SPRAWY URZĘDOWE:

- CAF, RSA, CMU
- Pôle Emploi, Chômage
- Telefon, Internet, Bank
- Znajomość prawa pracy
- Wszelkie inne

Tel. **06 66 42 64 08** – pon-sob od 10 h 00 do 20 h 00
e-mail: **sobczykanna@yahoo.pl** SIRET: 524 219 854 000 14

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:
TEL. 01 45 88 58 60
udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

PODRÓŻE DO POLSKI

- * **IZABELL** - REGULARNY PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. **01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!**
- * **LUXSUS** - PRZEWOZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. **01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50**

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,5 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 5 € („szukam pracy” – 3 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi”- do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe**Janosik SINDBAD****PARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.****WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.****Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski****École Privée NAZARETH****Szkoła Języka Francuskiego**

21 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: **DILF, DELF, DALF, TCF** i na wyższe studia
Zajęcia wieczorne i sobotnie - 20, rue Legendre, Paris 17**status studenta**

Zapisy na II semestr 2011 w styczniu i lutym

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX
enseignement individuel ou en groupe, traductions.Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.www.nazarethfamille.fr**STUDIUM FILOZOFICZNO-ETYCZNO-SPOŁECZNE IM. JANA PAWŁA II**
organizuje**KURS JEZYKA ANGIELSKIEGO**

- dla początkujących w każdy wtorek w godz. 19.00-21.00
- dla zaawansowanych w każdy poniedziałek w godz. 19.00-21.00

Zajęcia odbywają się w salce przy koszarach polskim przy pl. Concorde
Szczegółowe informacje i zapisy w sekretariacie Studium: 263 bis, rue
Saint Honoré, 75001 Paris; tel. 01 42 60 66 58, czynny we wtorki i środy
w godz. 9.00-12.30 oraz czwartki i piątki w godz. 16.00-19.00**S A R L F R A N - P O L M . A .****Sprzedż artykułów polskich**

Dystrybucja hurtowa, detaliczna, realizacja indywidualnych zamówień okolicznościowych

**ciasta • wędliny • ryby • pieczywo • nabiał •
słodczyce • napoje • prasa • książki • filmy DVD****Regularne dostawy świeżych towarów z Polski.**Towary na zamówienie z dostawą do domu gratis* Zapraszamy codziennie
w godzinach od 9⁰⁰ do 20⁰⁰ *przy zamówieniu minimum 50 €230 rue Paul et Camille Thomoux, 93330 Neuilly sur Marne;
tel. 06 66 64 50 25, 09 81 11 17 39 lub 06 42 83 53 59

SARL Au Capital de 50 000 €; N°SIRET: 498 769 801 00016; R.C.S. BOBIGNY APE 552 P

ROZBIÓRKI. WYWÓZ GRUZU. NISKIE CENY!**T. 06.20.03.34.85****Dr Danuta Baranowicz-Schouker**
chirurgien-dentiste
33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15
(mówimy po polsku)**Rozliczenia księgowe. 07 60 74 90 98****BIURO TŁUMACZEŃ**
W. A. KOCZOROWSKITłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.**TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY**
INFORMACJE PRAWNE**S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,
ekspert sądowy**

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris

Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70, bocianowski@sfr.fr

**Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,
spadkowe itp. we Francji i w Polsce****Un professeur de polonais** donne des cours, niveau
débutant ou avancé, à Paris et la région parisienne.
« Ceux qui veulent apprendre ma langue maternelle, je
les invite à me contacter. »**Nauczycielka z zawodu** daje lekcje z języka polskiego
dla dorosłych i dzieci. Posiadam duży staż pracy. Stosuję
sprawdzone, klasyczne metody. Pomagam w przygoto-
wywaniu do egzaminów, pisaniu prac itp.

Jolanta, tel. 06 32 55 99 95, jolantawiertel@yahoo.fr

**Kupię 3 owczarki niemieckie z Polski. Osobę mogącą je
przywieźć proszę o kontakt:**
T. 01 48 65 30 19 lub 06 66 53 67 95**WYWÓZ GRUZU. PRZEPROWADZKI.**
T. 06. 78. 08. 65. 65**Poradnia Psychologiczna**
przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.**Przeprowadzki, dowóz materiałów - 50 €, wywóz
gruzu - 110 €, pół kamiona - 60 €: Mercedes Sprinter (11 m³).**
T. 06.18.05.04.95**GŁOS**
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**Tygodnik polski za granicą**
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 14 (2405): 3. IV. 2011

Commission paritaire N°: 0510 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, Tomasz Ptsarek.

Druk (Imprimerie): INDICA - 26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression) : 23.03.2011

Inf. o prenumeracie na str. 22.

Wielkanoc 2011 w Domach Polskiej Misji Katolickiej

Triduum Paschalne w Domu PMK w La Ferté sous Jouarre

31, rue d'Hugny; 77260 La Ferté sous Jouarre
Wielki Czwartek – Dziękujemy Panu za sakramenty Eucharystii i Kapłaństwa. Kolacja: 18³⁰, Msza św. Wieczery Pańskiej: 19³⁰, Adoracja: 21⁰⁰. **Wielki Piątek** – Dziękujemy Panu za łaskę odkupienia. Droga Krzyżowa: 15⁰⁰, kolacja: 18³⁰, Liturgia Męki Pańskiej: 19³⁰, Adoracja przy Grobie Pańskim: 21⁰⁰. **Wielka Sobota** – Oczekujemy na Zmartwychwstanie Pana. Poświęcenie pokarmów: 11⁰⁰, Liturgia Wigilii Paschalnej: 18⁰⁰, procesja rezurekcyjna po Wigilii Paschalnej, kolacja świąteczna (po procesji rezurekcyjnej). **Niedziela Zmartwychwstania** – Msza św.: 11⁰⁰, obiad wielkanocny 13⁰⁰, kolacja: 19⁰⁰. **Poniedziałek Wielkanocny** – śniadanie: 8³⁰, Msza św.: 11⁰⁰, obiad świąteczny: 13⁰⁰.
Pobyty: dzień zwykły (nocleg + wyżywienie) – 50 €; dzień świąteczny (nocleg + wyżywienie) – 60 €; podróż we własnym zakresie.
Informacje i zapisy: tel./fax 01 60 22 03 76; e-mail: pmk.laferte@free.fr

Wielkanoc na Korsyce - Dom PMK św. Jacka

20200 Santa Maria Di Lota; Lieu dit Miomo Bastia
 Liturgia Wielkiego Tygodnia i Oktawy Wielkanocnej w j. polskim. Możliwość uczestnictwa w tradycyjnej korsykańskiej liturgii polifonicznej Wielkiego Tygodnia (w j. francuskim i korsykańskim). **Wielki Czwartek:** Złożenie Pana Jezusa do ciemnicy i Liturgia przy ciemnicy, procesja wieczorna z pochodniami. **Wielki Piątek:** propozycja wyjazdu do Sarten (z noclegiem w klasztorze kapucynów) na tradycyjną liturgię Wielkopiątkową „Catenacci” - Pątnik niosący krzyż uliczkami miasteczka, w ramach osobistej pokuty. Powrót do Domu św. Jacka na Liturgie Wielkiej Soboty. **Pobyty:** dzień zwykły (pełne wyżywienie) – 30 € + cena za wybrany pokój; dzień świąteczny (pełne wyżywienie) – 40 € + cena za wybrany pokój; podróż we własnym zakresie.
Informacje i zapisy: tel. 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@aol.com

Triduum Paschalne w Lourdes Dom Polski „Bellevue”

Route de Bartrès; 65100 Lourdes
Wielki Czwartek: 18³⁰ – kolacja; 20⁰⁰ – Msza św. Wieczery Pańskiej w kaplicy; Adoracja. **Wielki Piątek:** 8³⁰ – śniadanie; 13⁰⁰ – obiad; 15⁰⁰ – Nowenna do Miłosierdzia Bożego, Droga Krzyżowa; 18³⁰ – kolacja; 20⁰⁰ – Celebrowanie Męki Pańskiej w kaplicy; Adoracja. **Wielka Sobota:** 8³⁰ – śniadanie; 13⁰⁰ – obiad; 15⁰⁰ – poświęcenie pokarmów; 18³⁰ – kolacja; 20⁰⁰ – Wigilia Paschalna w kaplicy. **Niedziela Wielkanocna:** 8³⁰ – śniadanie; 10⁰⁰ – Msza św. w kaplicy; 13⁰⁰ – obiad; 19⁰⁰ – kolacja. **Poniedziałek Wielkanocny:** 7⁰⁰ – Msza św. w kaplicy; 8³⁰ – śniadanie; 11⁰⁰ – Msza św. w kaplicy; 13⁰⁰ – obiad; 19⁰⁰ – kolacja.
Dla chętnych: możliwość obejrzenia filmów na temat Objawień Matki Bożej w Lourdes, życia świętej Bernadetty Soubirous, jak również o życiu Jana Pawła II. Przejście „śladowi Świętej Bernadetty” – zwiedzanie miejsc związanych z Rodziną Soubirous pod przewodnictwem ks. kapelana Kazimierza Kopacza. Wyjazd w Pireneje: Pont d'Espagne.
Pobyty: dzień zwykły – 38 € od osoby, dzień świąteczny – 45 € od osoby; podróż we własnym zakresie.
Informacje i zapisy: tel. 05 62 94 91 82; e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr

Bądź Cyrynejczykiem

Hania urodziła się 13 kwietnia 2010 r. z wrodzoną wadą lewej nogi (brak kości strzałkowej, skrócenie lewego uda, koślawość stawu kolanowego, skrócenie lewej nogi i jej zagięcie; stopa cztery palczasta ustawiona w koślawość).

Jeszcze w marcu 2011 r. odbędzie się jedna z czterech jej operacji w Klinice Ortopedycznej w Poznaniu. Są one niezbędne aby Hania mogła w przyszłości chodzić, biegać jak wszystkie inne dzieci.

Pełny koszt wszystkich operacji wyniesie ok. 50 tys. zł (1300 euro), co znacznie przewyższa możliwości finansowe naszej rodziny. Zwracamy się do wszystkich ludzi o wielkim sercu, którzy chcą i są w stanie pomóc, o wsparcie zarówno finansowe i duchowe.

Wpłaty można dokonać bezpośrednio dla: Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą” – ul. Łomiańska 5, 01-685 Warszawa; na konto: PKOPPLPW 41 1240 1037 1111 0010 1321 9362 tytułem: 11513 Katużny Hania Maria, lub czekiem dla Polskiej Misji Katolickiej we Francji (z dopiskiem „dla Hani Kaluzny”, przesyłając go na adres: 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris. □

Pielgrzymka do Lourdes

Od 16 do 23 maja 2011 r.

Bellevue (dom Polskiej Misji Katolickiej w Lourdes)
Cena 370 € (podróż, pobyt, ubezpieczenie)
Zapisy do 30 kwietnia, wpłata przy zapisie: 170 €.

Józefa Natanek
 3, rue Molière, 62680 Mericourt
 Tel. 03 21 69 99 09

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

4 – 10 kwietnia 2011

PONIEDZIAŁEK 4 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8¹⁰ Polityka przy kawie 8²⁵ Tylko Kaśka – serial 8⁵⁵ Kabaretowy Klub Dwójki – widowisko rozrywkowe 9⁵⁰ Smaki polskie – magazyn kulinarny 10¹⁰ Barwy szczęścia – serial 10⁴⁰ Co uczyniliście braciom – reportaż 11⁰⁵ Tele PRL 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13¹⁵ Czas honoru – serial 14⁰⁵ Sto tysięcy bocianów – serial 14³⁵ Koncert Hanny Banaszak – koncert 15³⁵ Zagadkowa blondynka – widowisko 16³⁰ Niepokonani – Niezwykłe historie 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Mazurska Biesiada Kabaretowa – program rozrywkowy 18²⁰ Plebania – telenowela 18⁵⁰ Gra w miasta – teleturniej 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Blondynka – serial 21⁰⁰ Benefis 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Tomasz Lis na żywo 23³⁵ Sukces(2) – serial 0³⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 5 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁵ Polityka przy kawie 8²⁵ Janka – serial 9⁰⁰ Mazurska Biesiada Kabaretowa – program rozrywkowy 9⁵⁰ Smaki polskie – magazyn kulinarny 10¹⁰ Barwy szczęścia – serial 10⁴⁰ Wojciech Cejrowski – reportaż 11¹⁰ M jak miłość – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13¹⁵ Egzamin z życia – serial 14⁰⁵ Polska 24 14³⁵ Program rozrywkowy 15³⁰ Tomasz Lis na żywo 16³⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Szansa na Sukces 18²⁰ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Dzika Polska – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Londyńczycy II – serial 21⁰⁵ Kabaret Moralnego Niepokoju – program kabaretowy 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Ekstradycja III – serial 23⁴⁰ Mam inne zdanie 0³⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 6 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁵ Polityka przy kawie 8²⁵ Niewiarugodne przygody Marka Piegusa – serial 9⁰⁰ Szansa na Sukces 9⁵⁵ Smaki polskie – magazyn kulinarny 10¹⁰ Barwy szczęścia – serial 10⁴⁰ Wściekłe gary – magazyn kulinarny 11¹⁰ M jak miłość – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵

Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13¹⁵ Blondynka – serial 14⁰⁵ Polska 24 14⁴⁰ Benefis 15⁴⁰ Mam inne zdanie 16³⁵ Info jazda – magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Ścianka w Teatrze Rozmaitości – koncert 18²⁰ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 19⁰⁰ Wilnoteka – magazyn 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Pajęczarki – komedia 22⁰⁵ Pogoda 22¹⁰ Polska 24 22⁴⁵ Jan Paweł II i Jego przyjaciel – dokument 23⁴⁰ Kofta Kreczmar Janczarski 0³⁰ Gra w miasta – teleturniej 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 7 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁵ Polityka przy kawie 8²⁵ Szaleństwo Majki Skowron – serial 9⁰⁰ Ścianka w Teatrze Rozmaitości – koncert 9⁵⁰ Smaki polskie – magazyn kulinarny 10¹⁰ Barwy szczęścia – serial 10⁴⁰ Makłowicz w podróży – magazyn kulinarny 11¹⁰ Dwie strony medalu – serial 11³⁵ Program rozrywkowy 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13¹⁵ Londyńczycy II – serial 14⁰⁵ Polska 24 14³⁰ Wilnoteka – magazyn 14⁴⁵ Kabaret Moralnego Niepokoju – program kabaretowy 15⁴⁵ Jan Paweł II i Jego przyjaciel – dokument 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Kabaretowy Klub Dwójki – widowisko rozrywkowe 18²⁰ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Słownik polsko@polski 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Zagadkowa blondynka – widowisko rozrywkowe 21¹⁰ Egzamin z życia – serial 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Ballada o Januszku – serial 23⁴⁰ Piknik Mrągowo 2005 – koncert 0²⁰ Pociąg specjalny Warszawa – Smoleńsk – Warszawa 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 8 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁵ Polityka przy kawie 8²⁵ Powrót do Wiklinowej Zatoki – serial 8⁴⁰ Buli – serial 8⁵⁵ Kraj się śmieje – program kabaretowy 9⁴⁵ Smaki polskie – magazyn kulinarny 10⁰⁰ Świątowiec – magazyn turystyczny 10³⁰ Smaki czasu z Karolem Okrasą 11⁰⁰ Sukces(2) – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13¹⁵ Ranczo – serial 14¹⁰ Polska

24 14⁴⁰ Kocham Cię Polsko! – widowisko rozrywkowe 16⁰⁰ Reportaże z prawdziwego zdarzenia – Wielkie odliczanie 16³⁰ Rozmówki polsko – czeskie 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Tele PRL 18²⁰ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Wojciech Cejrowski – reportaż 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 21⁰⁵ Na dobre i na złe – serial 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Pokój z widokiem na morze – dramat 0²⁰ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 9 KWIETNIA

7⁴⁰ Złotopolscy(5) – telenowela 8¹⁵ Szatan z siódmej klasy – serial 9¹⁵ Crimen – serial 10²⁵ Polska 24 10⁵⁵ Czterdziestolatek – dwadzieścia lat później – serial 12⁰⁰ Ścianka w Teatrze Rozmaitości – koncert 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁵ Na dobre i na złe – serial 14¹⁰ Wyciekłe gary – magazyn kulinarny 14⁴⁰ Pamiętaj o mnie 15⁰⁰ Dwie strony medalu – serial 15³⁰ Dzika Polska – serial 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ M jak miłość – serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Czas honoru – serial 21⁰⁵ Trzymaj się swoich chmur – Przegląd Piosenki Aktorskiej 2004 22⁰⁰ Pogoda 22¹⁰ Samotność we dwoje – dramat 23⁵⁰ Do grającej szafy grosik wrzuc – koncert 0²⁵ M jak miłość – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 10 KWIETNIA

6⁰⁵ Plebania(5) – telenowela 8⁰⁰ Kawa czy herbata 9⁰⁵ Pogoda poranna 10³⁵ Szkoła życia – serial 11⁰⁵ Pamiętaj o mnie 11²⁰ Słownik polsko@polski 11⁵⁰ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 13⁰⁰ Transmisja Mszy św. 14²⁰ Pamięć umiera ostatnia – dokument 15²⁰ Smaki czasu z Karolem Okrasą 15⁵⁰ Program rozrywkowy 16¹⁰ Strefa gwiazd 16³⁵ Gra w miasta – teleturniej 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ M jak miłość – serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20¹⁰ Ranczo – serial 21⁰⁵ Jednego serca – koncert 22¹⁰ Pogoda 22¹⁵ Pamięć umiera ostatnia – dokument 23¹⁵ Szansa na Sukces 0²⁰ M jak miłość – serial 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości. □

W GALERII GEOSU KATOLICKIEGO

2 kwietnia 2005 r. odszedł do Domu Ojca papież Jan Paweł II, by 1 maja 2011 r. powrócić do nas Błogosławionym...

fot. Piotr Fedorowicz

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€
7,50€

IRADIUM
 0811 600 311
 01 70 75 19 11

IRADIUM
 0811 600 311
 01 70 75 19 11

100%
 BEZ SATYSFACJI
 WYWRÓCENIE KARTY

Punkty sprzedaży:
 Kioski supermarketów,
 taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa klienta 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

☎ 0811 600 311 ☎ 0 1 70 75 19 11

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€	
MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY	
Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

RCS Paris 04/02/2005

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe w cenie rozmowy miejscowej!**

0,014€/mn

Wybierz
☎ 0811 65 48 48
 Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/mn 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

☎ 0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com

Un service du Groupe
IRADIUM

* 0,014€/min (19.00-08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0,028€/min (08.00-19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
 ** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com